

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA VEŘEJNÉ EKONOMIKY

Hospodaření Hasičského záchranného sboru Moravskoslezského kraje
Financial Management of the Fire Rescue Service of Moravian-Silesian Region

Student: Kamila Plačková
Vedoucí bakalářské práce: Ing. David Lenert, Ph.D., MBA

Ostrava 2011

„Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou práci vypracovala samostatně.
Přílohy jsem převzala beze změn“.

V Ostravě 10. 5. 2011

.....
Kamila Plačková

1	ÚVOD	1
2	FINANCOVÁNÍ A SPRÁVA NA ÚSEKU POŽÁRNÍ OCHRANY	3
2.1	Charakteristika Hasičského záchranného sboru ČR	3
2.2	Hospodaření	4
2.2.1	Rozpočtové limity	7
2.2.2	Rozpočtová skladba.....	8
2.2.4	Financování jednotek hasičských záchranných sborů krajů	10
2.3	Základní právní předpisy	13
2.3.1	Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti ČR.....	13
2.3.2	Zákon č. 133/ 1985 Sb., o požární ochraně	13
2.4	Integrovaný záchranný systém.....	18
2.5	Jednotky požární ochrany	21
2.6	Nadace Policistů a hasičů.....	23
3	ANALÝZA HOSPODAŘENÍ HZS MORAVSKOSLEZSKÉHO KRAJE.....	25
3.1	Obecná charakteristika	25
3.1.1	Geografická charakteristika kraje.....	25
3.1.2	Demografický popis	26
3.1.3	Organizační struktura	27
3.1.4	HS Ostrava – Fifejdy.....	28
3.2	Hospodaření HZS Moravskoslezského kraje 2005 - 2009	29
3.2.1	Hospodaření v roce 2005	30
3.2.2	Hospodaření v roce 2006	33
3.2.3	Hospodaření v roce 2007	36
3.2.4	Hospodaření v roce 2008	38
3.2.5	Hospodaření v roce 2009.....	40
4	ZHODNOCENÍ ANALÝZY A NÁVRH DOPORUČENÍ PRO ZLEPŠENÍ HOSPODAŘENÍ	43
4.1	Zhodnocení analýzy 2005 - 2009.....	43
4.1.1	Příjmy	43
4.1.2	Výdaje.....	44
4.1.3	Mzdové prostředky.....	46
4.2	Návrh doporučení pro zlepšení hospodaření	47
5	ZÁVĚR	49
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	51

Seznam zkratk a symbolů

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Seznam příloh

1 Úvod

Z dětství si pamatuji, že spousta kluků a v některých případech i pár dívek, toužilo stát se hasičem. V očích dětí jsou hasiči hrdinové, jezdící ve velkých červených autech. S věkem snad každý pochopí, že práce hasičů není tak růžová, jak se dětem zdá.

Ten, kdo zvažuje stát se hasičem, si musí uvědomit, že vstupuje do naprosto odlišného světa, než v jakém doposud žil. Při výkonu tohoto povolání jsou kladeny obrovské nároky jak na něj samého, to po stránce fyzické i psychické, tak na jeho blízké. Každý den hasiči nasazují vlastní život při požárech, technických haváriích, dopravních nehodách či živelných pohromách.

Málokdo ví, že je hasič mimo jiné také oprávněn, vyžaduje-li to účinné zabezpečení plnění úkolů hasičského záchranného sboru, vyzvat každého, aby nevstupoval na určená místa nebo aby se podrobil omezením vyplývajícím z provedení služebního zásahu. Zásahem se rozumí zejména ochranná, záchranná a likvidační opatření prováděná hasičským záchranným sborem. Každý je povinen výzvy příslušníka uposlechnout. Příslušník je oprávněn vyzvat osobu, která se nepodřídí stanoveným omezením, aby prokázala svoji totožnost, a tato osoba je povinna výzvě vyhovět. Práce hasičů je velmi pestrá, náročná a nebezpečná.

Hasičský záchranný sbor Moravskoslezského kraje, jako část Hasičského záchranného sboru České republiky, byl zřízen s účinností od 01. 01. 2001 na základě zákona č. 238/2000 Sb., o hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Dnem účinnosti tohoto zákona přešla na Hasičský záchranný sbor Moravskoslezského kraje práva a povinnosti z HZS okresů Bruntál, Frýdek - Místek, Nový Jičín, Karviná, Opava a města Ostravy. HZS MSK je správním úřadem na úseku požární ochrany, organizační složkou státu a účetní jednotkou.

Cílem práce je na základě analýzy hospodaření Hasičského záchranného sboru Moravskoslezského kraje v průběhu let 2005 – 2009 navrhnout doporučení pro zlepšení hospodaření. Při zpracování bakalářské práce jsem využila metody analýzy, deskripce a komparace.

Struktura práce je tvořena třemi stěžejními kapitolami, které jsou Financování a správa na úseku požární ochrany, Analýza hospodaření HZS Moravskoslezského kraje a Zhodnocení analýzy a návrh doporučení pro zlepšení hospodaření. Kapitoly jsou dále členěny do jednotlivých podkapitol.

První kapitola Financování a správa na úseku požární ochrany je teoretická a vychází z odborné literatury a platné legislativy, která je pro daný subjekt závazná. Seznámíme se zde blíže s působností, problematikou financování a správou hasičských záchranných sborů.

Následující kapitola Analýza hospodaření HZS Moravskoslezského kraje je praktická. Seznámíme se s Moravskoslezským krajem po stránce geografické a demografické. Dále je zde rozebráno hospodaření s finančními prostředky za období 2005- 2009. Některá data jsou pro lepší přehlednost vložena do tabulek. Jako zdroj jsou využity především statistické údaje, internetové zdroje a výkazy o hospodaření za rozhodné roky.

Zhodnocení analýzy a návrh doporučení pro zlepšení hospodaření je zcela praktická kapitola. Hodnotí průběh hospodaření v časové řadě a je zde naznačeno možné řešení pro zlepšení hospodaření. Zdrojem použitých dat jsou výkazy o hospodaření za rozhodné roky.

Zpracování práce vychází z legislativních předpisů platných ke květnu 2011.

2 Financování a správa na úseku požární ochrany

„Slibuji na svou čest a svědomí, že při výkonu služby budu nestranný a budu důsledně dodržovat právní a služební předpisy, plnit rozkazy svých nadřízených a nikdy nezneužiji svého služebního postavení. Budu se vždy a všude chovat tak, abych svým jednáním neohrozil dobrou pověst bezpečnostního sboru. Služební povinnosti budu plnit řádně a svědomitě a nebudu váhat při ochraně zájmů České republiky nasadit i vlastní život“¹

2.1 Charakteristika Hasičského záchranného sboru ČR

Hasičský záchranný sbor ČR (dále jen HZS ČR) v současnosti tvoří generální ředitelství, které je organizační součástí Ministerstva vnitra, a dále pak 14 hasičských záchranných sborů krajů, Střední odborná škola požární ochrany a Vyšší odborná škola požární ochrany ve Frýdku - Místku a Záchranný útvar HZS ČR v Hlučíně. Součástí HZS ČR jsou také vzdělávací, technická a účelová zařízení, konkrétně čtyři Odborná učiliště požární ochrany (ve Frýdku - Místku, Brně, Chomutově a Borovanech), Institut ochrany obyvatelstva Lázně Bohdaneč, Technický ústav požární ochrany Praha, Opravárenský závod Olomouc a Základna logistiky Olomouc.

Hasičské záchranné sbory hrají stěžejní roli v přípravách státu na mimořádné události, ať se již jedná o hrozby terorismu, průmyslových havárií nebo živelních katastrof. Hasiči mají rovněž rozhodující podíl na provádění záchranných a likvidačních prací při mimořádných událostech. HZS ČR je hlavním koordinátorem a jakousi páteří integrovaného záchranného systému, který v případě krize slučuje všechny záchranné složky.²

Příslušníkům hasičského záchranného sboru přísluší služební stejnokroj a služební hodnost. Každý příslušník je i v době mimo službu, pokud není pod vlivem léků nebo jiných látek, které závažným způsobem snižují jeho schopnost jednání, povinen provést zásah, popřípadě učinit jiná opatření k provedení zásahu.

Vztahy hasičského záchranného sboru k jiným orgánům veřejné správy, organizacím a subjektům vyplývají z jeho postavení, působnosti a ze zmocnění generálního ředitelství HZS ČR. Hasičský záchranný sbor (dále jen HZS) plní úkoly stanovené

---

¹ HZSCR.CZ. Organizační složky[online]. 2011. [cit. 2011-04-15]. Dostupný z WWW: <<http://www.hzscr.cz/clanek/sluzebni-slib-prislusnika-bezpecnostniho-sboru.aspx>>.

² Zákon č. 238/200 Sb., o hasičském záchranném sboru ČR a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

ministerstvem vnitra České republiky v rámci svěřené působnosti. Prostřednictvím generálního ředitele HZS poskytuje podklady k zajištění připravenosti na řešení krizových situací ministerstvům a jiným správním úřadům s územní působností. Generálním ředitelem HZS ČR je genmjr. Ing. Miroslav Štěpán.³

HZS při plnění svých úkolů spolupracuje se správními úřady a jinými státními orgány, orgány samosprávy, právníckými a fyzickými osobami, s mezinárodními organizacemi a zahraničními subjekty. Předmětem spolupráce je zejména stanovení práv a povinností při vzájemném poskytování pomoci a informací při mimořádných událostech, pokud tomu nebrání ustanovení jiných právních předpisů nebo povinnost mlčenlivosti. HZS je oprávněn uzavírat jménem České republiky se všemi subjekty výše uvedenými dohody upravující bližší podmínky a způsob vzájemné spolupráce.

Pokud zvláštní právní předpis stanoví v mezích úkolů hasičského záchranného sboru působnost ministerstva, vykonává ji generální ředitelství. Ministerstvo zřizuje na úrovni generálního ředitelství operační a informační středisko. HZS kraje zřizuje operační a informační střediska jako součást hasičského záchranného sboru kraje. V čele HZS kraje je ředitel hasičského záchranného sboru kraje. Generální ředitelství řídí hasičské záchranné sbory krajů, které jsou organizačními složkami státu a účetními jednotkami. Jejich příjmy a výdaje jsou součástí rozpočtové kapitoly ministerstva. Generální ředitelství a hasičské záchranné sbory krajů zřizují vzdělávací, technická a účelová zařízení hasičského záchranného sboru.

Úkoly HZS plní příslušníci hasičského záchranného sboru ve služebním poměru podle zákona o služebním poměru příslušníků Policie České republiky, státní zaměstnanci zařazení v hasičském záchranném sboru, na něž se vztahuje služební zákon a občanští zaměstnanci hasičského záchranného sboru. Celkové početní stavy příslušníků a občanských zaměstnanců stanoví vláda.

2.2 Hospodaření

Obecně pod pojmem hospodaření si lze přestavit soubor činností a úkonů s příjmy získaných z různých zdrojů na straně jedné a na straně druhé s výdaji na činnost daného

---

³HZSCR.CZ. Organizační složky [online]. 2011. [cit. 2011-04-15]. Dostupný z WWW <<http://www.hzscr.cz/clanek/generalni-reditel-generalni-reditel-hasickeho-zachranneho-sboru-cr.aspx>>.

subjektu. V mém případě se tímto subjektem rozumí HZS Moravskoslezského kraje. Státní rozpočet je hlavním zdrojem financování požární ochrany.⁴

Ministerstvo vnitra ČR schvaluje koncepci organizace a rozvoje požární ochrany, předkládá návrh rozpočtu HZS ČR, navrhuje účelové dotace pro jednotky SDH obcí, řídí výkon státní správy, vykonává státní požární dozor a je dotčeným orgánem státní správy na úseku PO, kontroluje plnění úkolů uložených zákonem o PO HZS krajů, zabezpečuje výzkum a vývoj, zpracovává rozborů příčin vzniku požárů, vytváří a provozuje informační systém PO, stanoví zaměření preventivně výchovné činnosti a vyhodnocuje informace potřebné pro zásahy jednotek požární ochrany. Úkoly ministerstva vnitra plní na úseku PO generální ředitelství HZS ČR.

Jak již víme, HZS patří do skupiny organizačních složek státu. Ke zřízení organizační složky je třeba předchozího souhlasu Ministerstva financí. Nemají právní subjektivitu, nejsou tedy právnickými osobami. Jsou účetními jednotkami a od 1. 1. 2004 mohou vést účetnictví ve zjednodušeném rozsahu. Organizační složky státu jsou příslušné hospodařit s majetkem státu a závazky z jejich činnosti jsou přímo závazky státu. Jejich příjmy jsou příjmy státního rozpočtu a výdaje jsou výdaji státního rozpočtu.

Organizační složka hospodaří s mimorozpočtovými zdroji, kterými jsou prostředky fondů organizačních složek státu, zisk získaný hospodářskou činností vykonávanou na základě zvláštního zákona, peněžité dary a prostředky poskytnuté ze zahraničí. Tyto mimorozpočtové zdroje se používají prostřednictvím rozpočtu. Pouze prostředky Fondu kulturních a sociálních potřeb (dále jen FKSP) se s výjimkou prostředků určených na financování reprodukce dlouhodobého majetku používají přímo.

Hasičský záchranný sbor jako Organizační složka státu (dále jen OSS) sestavuje rozpočet příjmů a výdajů v členění podle rozpočtové skladby. Veškeré rozpočtové příjmy dosažené v rámci svého hospodaření soustřeďuje na příslušném **příjmovém rozpočtovém účtu** a uhrazuje všechny rozpočtové výdaje z příslušného **výdajového rozpočtového účtu**. Dochází tedy k oddělenému sledování příjmů a výdajů.

Evidence příjmů zahrnuje příjmy OSS, které netvoří její výnos, protože nemůže příjmy použít k financování svých výdajů, ale je povinna je odvést do státního rozpočtu.

---

⁴ PEKOVÁ, J. *Veřejné finance: úvod do problematiky*. 4. aktualiz. a rozšířené vyd. Praha: ASPI, 2008. 578 s. ISBN 978-80-73573-58-4.

Evidence výdajů zahrnuje prostředky, které OSS odčerpala z bankovního účtu státního rozpočtu, dávají podklady k hodnocení a kontrole využívání tohoto centrálního fondu peněžních prostředků, tzn., že výdaje jsou základním ukazatelem rozpočtu OSS. Tyto výdaje jsou účtovány prostřednictvím otvírání (povolení) limitů, což je finanční vztah (závazek) ke státnímu rozpočtu. Peněžní prostředky takto uvolněné z rozpočtu se musí na konci roku zúčtovat s tímto rozpočtem buď jako čerpání na činnost nebo jako vrácení jejich nepoužité části.

OSS zřizují účty fondů:

- účet cizích prostředků – pro oddělené uložení cizích peněžních prostředků (zejména pro omylem došlé peněžní prostředky),
- účet sdružených prostředků,
- účty pro vnitřní organizační jednotky, které hospodaří pouze se zálohou,
- ostatní.

Dále zřizují dva peněžní fondy:

Rezervní fond

Zdrojem příjmů rezervního fondu jsou:

- nevyčerpané rozpočtové prostředky,
- přijaté peněžní dary a prostředky poskytnuté ze zahraničí,
- příjmy z prodeje nemovitého majetku, který byl OSS darován.

Prostředky rezervního fondu lze použít jen:

- k úhradě provozních potřeb rozpočtově nezajištěných,
- na reprodukci majetku,
- k jiným mimořádným výdajům, které schválila vláda.

Fond kulturních a sociálních potřeb

Zdrojem tohoto fondu je základní příděl z rozpočtu OSS a to 2% z objemu vyplacených mezd. Další příjmy stanoví ministerstvo vyhláškou.

Prostředky FKSP jsou určeny zejména na

- zařízení sloužící kulturnímu a sociálnímu rozvoji,
- bezúročné půjčky pro zaměstnance při řešení bytové situace,
- podporu kulturní a tělovýchovné činnosti,
- sociální výpomoc,
- dary při pracovních výročích atd.

Organizační složky nejsou oprávněny:

- přijímat a poskytovat úvěry,
- přijímat a poskytovat půjčky,
- přijímat a vystavovat směnky.

Mohou zřizovat vnitřní organizační jednotky organizační složky státu, kterým se poskytuje záloha na financování jejich provozní činnosti. Zálohy se poskytují na období jednoho měsíce a tyto vnitřní organizační jednotky organizační složky státu nejsou účetními jednotkami, účtují v peněžním deníku a účetnictví v plném rozsahu vede jejich zřizovatel.

2.2.1 Rozpočtové limity

Jedná se o to, že organizace, které hospodaří podle rozpočtu, se neřídí zákony tržního hospodářství a je tedy nutné pro jejich činnost stanovit nejen celkové úkoly vyjádřené v částkách rozpočtu, ale také určit jejich plnění či čerpání v průběhu rozpočtového roku. Rozpočtové limity nám vytvářejí předpoklady pro rovnoměrné a efektivní čerpání finančních prostředků a plnění plánovaných úkolů. Limity lze rozdělit na objemové a časové. Z hlediska času se limity otevírají zpravidla na období jednoho čtvrtletí.

Pro OSS se otevírají vždy limity na

- běžné výdaje,
- platy zaměstnanců,
- individuálně posuzované výdaje,
- systémově určené výdaje aj.

2.2.2 Rozpočtová skladba

Rozpočtová skladba je jedním z klíčových předpisů v oblasti rozpočetnictví a účetnictví veřejných rozpočtů. Představuje dohodnutý standard třídění příjmových a výdajových operací veřejného sektoru. Podává nám objektivní a transparentní informace o hospodaření s veřejnými prostředky.⁵

Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů upravuje například příjmy a výdaje státního rozpočtu, finanční hospodaření organizačních složek státu, porušení rozpočtové kázně a jiné.⁶

Pro členění finančních operací ve veřejných rozpočtech je uplatňována rozpočtová skladba a to v podobě vyhlášky MF č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě v aktuálním znění. Touto vyhláškou se stanoví rozpočtová skladba jakožto jednotné třídění příjmů a výdajů, které se uplatňuje v rozpočtech organizačních složek státu, při sledování plnění státního rozpočtu, při sledování čerpání rezervního fondu organizačních složek státu, v rozpočtech státních fondů, při pohybech na účtech státních finančních aktiv, při peněžních operacích spojených s řízením likvidity státního rozpočtu a při plánovaných a skutečných operacích rozpočtů a ostatních peněžních fondů obcí, krajů, regionálních rad regionů soudržnosti a dobrovolných svazků obcí s výjimkou fondu cizích prostředků, fondu sdružených prostředků a fondu podnikatelské činnosti.

Rozpočtová skladba uplatňuje pro finanční operace veřejných rozpočtů tyto hlediska:

- odpovědnostní,
- druhové,
- odvětvové,
- konsolidační.

Z hlediska odpovědnostního se třídí příjmy a výdaje státního rozpočtu, a to podle správců kapitol. Například kapitola 314 – Ministerstvo vnitra.

Z hlediska druhového se třídí finanční operace na příjmy, výdaje a financování. Výdajovým druhem se pro účely této vyhlášky rozumí druh věcí, služeb, prací, výkonů a práv. Příjmovým druhem se pro účely této vyhlášky rozumí právní důvod platby, která

---

⁵ PEKOVÁ, J. *Veřejné finance: úvod do problematiky*. 4. aktualiz. a rozšířené vyd. Praha: ASPI, 2008. 578 s. ISBN 978-80-73573-58-4.

⁶ Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů

organizaci plyne a v rámci něj druh věcí, služeb, prací, výkonů a práv. Financování zahrnuje operace, jako jsou například půjčky peněžních prostředků. Z hlediska odvětvového se třídí příjmy a výdaje na 6 skupin, a to podle odvětví. Hledisko konsolidační je spojeno s tzv. konsolidací rozpočtů. Konsolidace rozpočtů nám nemění výslednou bilanci, ale jejich objem se na straně příjmů i na straně výdajů snižuje o stejnou částku. Tato částka nám představuje vícenásobné operace vzniklé při evidenci hospodaření.

Všechny čtyři hlediska třídění se uplatňují současně u každého dílčího údaje veřejného rozpočtu. Každý údaj je v rozpočtové skladbě označen příslušným znakem. Identifikace údajů veřejných rozpočtů je rozpočtovou skladbou určována verbálně a také číselně, což má své místo v automatizovaných informačních systémech při zpracování údajů o veřejných rozpočtech a jejich plnění.⁷

Veřejný rozpočet se považuje za vyrovnaný, když se veřejné příjmy rovnají veřejným výdajům a platí tedy:

$$P = V$$

Také se nastat situace, že P je různé od V , v tomto případě hovoříme o nevyrovnaném rozpočtu. Zde mohou nastat dvě varianty:

$$P > V$$

Veřejné příjmy jsou větší než veřejné výdaje a hovoříme o rozpočtovém přebytku. Druhou variantou je situace, kdy:

$$P < V$$

Zde jsou veřejné příjmy menší než veřejné výdaje a hovoříme o rozpočtovém schodku neboli deficitu.

Příčinou rozpočtového deficitu jsou zejména:

- hospodářský pokles,
- zvýšení cen základních surovin,
- mimořádné události,
- úrok z veřejného dluhu.

Řešení deficitu veřejných rozpočtů se může uskutečnit:

- kreací nových peněz, jedná se o jednorázové zvýšení peněžní zásoby,
- pomocí veřejného dluhu, tj. krytí rozpočtového deficitu domácím nebo zahraničním úvěrem.

---

⁷ HALÁSEK, D. *Veřejná ekonomika*. 2. vyd. Opava: Optys. 2007. 208 s. ISBN 80-85819-60-0

Veřejný dluh je souhrn pohledávek ostatních ekonomických subjektů vůči státu, obcím, regionům apod. bez ohledu vznikly- li tyto pohledávky rozpočtovou cestou či jinak.

2.2.4 Financování jednotek hasičských záchranných sborů krajů

Finanční tok peněz do HZS krajů je hlavně z jednoho zdroje a to ze státního rozpočtu. Ministerstvo vnitra předloží ministerstvu financí návrh rozpočtu HZS ČR. Po schválení ministerstvo financí uvolní schválenou částku a ministerstvo vnitra ji zasílá na dané kraje.

Rozpočet jednotek HZS krajů lze pokrýt ze čtyř zdrojů:

- dotace ze státního rozpočtu ČR,
- dotace z rozpočtů krajských úřadů,
- tržby z vlastní činnosti,
- nepeněžní toky HZS krajů.

Dotace ze státního rozpočtu

Do této oblasti náleží investiční a neinvestiční výdaje státního rozpočtu ČR. Investiční náklady tvoří finance spojené s pořízováním hmotného a nehmotného investičního majetku. Hmotný investiční majetek je majetek, jehož doba použitelnosti je delší než jeden rok a který je oceněn na více než 40 000 Kč (budovy, haly, stavby, stroje, přístroje, zařízení, dopravní prostředky), drobný hmotný investiční majetek s oceněním nižším než 40 000 Kč, ostatní hmotný investiční majetek, pozemky, práce spojené s rekultivací, modernizací a technickou rekultivací hmotného majetku a majetek pořízený na leasing. Nehmotný investiční majetek je majetek, jehož doba použitelnosti je delší než jeden rok, je oceněn na více než 60 000 Kč, drobný nehmotný investiční majetek s oceněním nižším než 60 000 Kč a ostatní nehmotný investiční majetek a majetek pořízený na leasing.

Neinvestičními dotacemi se rozumí náklady určené např. na opravy a udržování, náhradní díly, nákupy všeobecného materiálu, oděvů, prádla, obuvi, paliv, pohonných látek, materiálů pro civilní obranu, potravin, knih, učebních pomůcek a ostatních neskladovatelných dodávek, mzdové prostředky.

Dotace z rozpočtů krajských úřadů a příspěvky od jiných organizací

Kraj pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů. Projednává koncepci PO v kraji, vytváří podmínky pro dislokaci a vybavení jednotek HZS kraje. V případě stavu ohrožení státu a válečného stavu organizuje s HZS kraje požární ochranu. Podílí se na financování pořízení a obnovy požární techniky. Kraj v samostatné působnosti projednává roční zprávu o stavu PO v kraji, přispívá finančně HZS kraje na jeho potřeby.

Rozpočet krajského úřadu se vypracovává na stejné období jako státní rozpočet republiky. Rozpočet kraje schvaluje zastupitelstvo kraje. Kraje uskutečňují své finanční hospodaření v souladu se schváleným rozpočtem a provádějí pravidelnou, systematickou a úplnou kontrolu svého hospodaření a hospodaření jimi zřízených a založených právnických osob a zařízení po celý rozpočtový rok a to podle zvláštního právního předpisu (zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve znění pozdějších předpisů).

V § 29 zákona č. 133/ 1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů je v rámci samostatné působnosti obce mimo jiné stanoveno, že obec zabezpečuje výstavbu a údržbu objektů požární ochrany a požárně bezpečnostních zařízení, zejména pro potřeby svého územního obvodu, a dále že umožňuje dislokaci jednotek hasičského záchranného sboru v katastrálním území obce podle nařízení kraje a přispívá na provoz a vybavení těchto jednotek.

Dotace z rozpočtů krajských úřadů a příspěvky od jiných organizací vykazují HZS vždy za uplynulý kalendářní rok jako tzv. příspěvky od jiných organizací. Příspěvky jsou tvořeny financemi získanými od krajského úřadu nad rámec státních dotací, sponzorskými dary, apod. Tyto zdroje tedy není možné centrálně rozlišit a je možné je zjistit pouze dotazem na jednotlivé HZS.

Tržby z vlastní činnosti

HZS kraje jsou oprávněné dle zákona provádět některé činnosti za úplatu. Zisky z této činnosti (například zapůjčení techniky, drobné technické pomoci) se vykazují jako tzv. tržby z vlastní činnosti. Nepatří sem příjmy z finančních sankcí uložených při výkonu státního požárního dozoru.

Nepeněžní toky HZS kraje

Nepeněžní toky probíhá mezi krajem a HZS kraje. Kraj nakoupí do svého vlastnictví hmotný majetek, jako jsou například požární auta, jeřáby, termo-kamery, který si HZS kraje nemůže ze svého rozpočtu dovolit. Významná část nepeněžní podpory připadá na nákup, rekonstrukci a údržbu nemovitostí. Tato forma podpory se uskutečňuje pomocí smlouvy o výpůjčce podepsané mezi krajským úřadem a HZS kraje. Po vypršení smlouvy je majetek odkoupen HZS kraje od krajského úřadu.

Rozpočtová opatření

V průběhu roku je někdy nutné provádět změny rozpočtu z různých důvodů. Tyto změny nazýváme rozpočtová opatření a obvykle vznikají z důvodu:

- organizačních změn,
- změn právních předpisů,
- změn objektivně působících skutečností ovlivňujících plnění rozpočtů (např. neplnění příjmů, nové výdajové potřeby apod.).

Nemůže-li hasičský záchranný sbor jako organizační složka státu zajistit úhradu nutného výdaje, protože na jeho úhradu byla do jejího rozpočtu zařazena částka nepostačující nebo která nebyla rozpočtována, je povinna zajistit prostředky státního rozpočtu na úhradu tohoto výdaje přednostně přesunem prostředků uvnitř svého rozpočtu.

OSS nesmí použít rozpočtové prostředky vázané v rozpočtu k přesunům ani k uskutečnění rozpočtových výdajů bez souhlasu orgánu, který vázání nařídil nebo odsouhlasil a může provádět přesuny prostředků státního rozpočtu ve vlastní pravomoci tak, aby výdaje mohly být realizovány nejpozději do 31. prosince běžného rozpočtového roku.⁸

---

⁸ Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla)

2.3 Základní právní předpisy

Postavení, práva a povinnosti HZS MSK, státních orgánů, správních úřadů, orgánů samosprávy, jakož i právnických osob a fyzických osob na úseku požární ochrany jsou upraveny následujícími základními právními předpisy:

- Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti ČR, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších zákonů,
- zákon č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

2.3.1 Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti ČR

Na tomto zákoně se usnesl parlament a zákon hovoří o zajištění svrchovanosti a územní celistvosti České republiky, o ochraně jejích demokratických základů a ochraně životů, zdraví a majetkových hodnot jako základní povinnosti státu. Bezpečnost České republiky zajišťují ozbrojené síly, ozbrojené bezpečnostní sbory, záchranné sbory a havarijní služby. Ústavní zákon také popisuje nouzový stav a stav ohrožení státu.⁹

2.3.2 Zákon č. 133/ 1985 Sb., o požární ochraně

Tento zákon v úvodním ustanovení říká, že účelem zákona je vytvořit podmínky pro účinnou ochranu života a zdraví občanů a majetku před požáry a pro poskytování pomoci při živelních pohromách a jiných mimořádných událostech stanovením povinností ministerstev a jiných správních úřadů, právnických a fyzických osob, postavení a působnosti orgánů státní správy a samosprávy na úseku požární ochrany, jakož i postavení a povinností jednotek požární ochrany. Každý je povinen si počínat tak, aby nezavdal příčinu ke vzniku požáru, neohrozil život a zdraví nejen osob ale i zvířat.

---

⁹ Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti ČR

Zákon v první části popisuje povinnosti ministerstev a jiných státních orgánů, právnických osob a fyzických osob na úseku požární ochrany. V druhé části se zabývá státní správou a samosprávou na úseku požární ochrany. Správními úřady na úseku požární ochrany jsou ministerstvo a hasičský záchranný sbor kraje. Úkoly státní správy na úseku požární ochrany stanovené na základě tohoto zákona plní v přenesené působnosti také orgány krajů a orgány obcí.

Ministerstvo na úseku požární ochrany:

- schvaluje koncepci organizace a rozvoje požární ochrany,
- předkládá Ministerstvu financí návrh rozpočtu hasičského záchranného sboru a návrh na poskytnutí dotací občanským sdružením,
- předkládá Ministerstvu financí návrh účelové dotace pro jednotky sborů dobrovolných hasičů obcí,
- zabezpečuje ve spolupráci s Ministerstvem financí uvolňování finančních prostředků ze státního rozpočtu na investiční dotace na pořízení a obnovu požární techniky pro obce, jejichž jednotky požární ochrany jsou určeny požárním poplachovým plánem kraje k zásahům mimo svůj územní obvod,
- po projednání s Ministerstvem obrany organizuje požární ochranu pro období stavu ohrožení státu a válečného stavu a zabezpečuje přípravu na činnost v tomto období,
- řídí výkon státní správy,
- vykonává státní požární dozor a je dotčeným orgánem státní správy na úseku požární ochrany,
- kontroluje plnění úkolů, které tento zákon ukládá hasičským záchranným sborům krajů,
- řídí odbornou přípravu a usměrňuje po odborné stránce výkon služby v jednotkách požární
- zabezpečuje výzkum a vývoj,
- stanoví postup zjišťování příčin vzniku požárů a v závažných případech se zjišťování těchto příčin zúčastňuje; zpracovává rozbor příčin vzniku požárů,
- stanoví zaměření preventivně výchovné, propagační a ediční činnosti na úseku požární ochrany a podílí se na jejím zabezpečování,
- vytváří a provozuje informační systém požární ochrany,

- na vyžádání hasičského záchranného sboru kraje poskytuje odbornou a metodickou pomoc při posuzování dokumentace staveb a technologií zvláštního významu,
- soustřeďuje a vyhodnocuje informace potřebné pro zásahy jednotek požární ochrany a ústřední řízení záchranných prací,
- zabezpečuje statistické sledování požárů a mimořádných událostí se zásahy jednotek požární ochrany,
- zabezpečuje provádění požárně technických expertíz,
- zajišťuje mezinárodní spolupráci hasičského záchranného sboru.

Hasičský záchranný sbor kraje

- zpracovává koncepci požární ochrany kraje,
- vykonává státní požární dozor a je dotčeným orgánem státní správy na úseku požární ochrany,
- kontroluje plnění nařízení orgánů kraje vydaných na úseku požární ochrany,
- odpovídá za připravenost a akceschopnost jednotek hasičského záchranného sboru kraje,
- zabezpečuje výstavbu a údržbu objektů pro potřeby hasičského záchranného sboru,
- řídí po odborné stránce výkon služby v jednotkách požární ochrany,
- koordinuje zabezpečování požární ochrany v kraji s ostatními orgány,
- soustřeďuje podklady pro zabezpečení materiálních a finančních prostředků jednotek sborů dobrovolných hasičů vybraných obcí,
- zpracovává podklady k vydání právních předpisů pro příslušné správní orgány kraje v oblastech, které vymezuje zákon,
- soustřeďuje a vyhodnocuje informace potřebné pro zásahy jednotek požární ochrany a řízení záchranných prací,
- zabezpečuje statistické sledování požárů a mimořádných událostí se zásahy jednotek požární ochrany na území kraje,
- v rozsahu stanoveném ministerstvem řídí a organizuje odbornou přípravu příslušníků, velitelů jednotek hasičských záchranných sborů podniků, velitelů a strojníků jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí, velitelů a strojníků jednotek sborů dobrovolných hasičů podniků,
- projednává přestupky a správní delikty na úseku požární ochrany,

- zpracovává jedenkrát ročně zprávu o stavu požární ochrany v kraji a předkládá ji krajskému úřadu,
- zabezpečuje preventivně výchovnou, propagační a ediční činnost na úseku požární ochrany podle zaměření stanoveného ministerstvem.

Krajské úřady

- projednávají koncepci požární ochrany v kraji,
- vytvářejí podmínky pro dislokaci a vybavení jednotek hasičského záchranného sboru,
- organizují s hasičským záchranným sborem kraje požární ochranu v období stavu ohrožení státu a válečného stavu,
- hradí k zabezpečení plošného pokrytí území kraje jednotkami požární ochrany náklady jednotkám sborů dobrovolných hasičů vybraných obcí spojené se zásahy mimo jejich územní obvod a podílí se na financování jejich akceschopnosti, pořízení a obnově požární techniky.

Rada kraje

- vydává nařízením kraje požární poplachový plán kraje,
- stanoví nařízením kraje podmínky k zabezpečení plošného pokrytí území kraje jednotkami požární ochrany, zdrojů vody k hašení požárů a tyto zdroje určí, požární ochrany v době zvýšeného nebezpečí vzniku požáru, požární ochrany v budovách zvláštního významu, požární ochrany při akcích, kterých se zúčastňuje větší počet osob.

Kraj

- projednává roční zprávu o stavu požární ochrany v kraji,
- k zabezpečení plošného pokrytí území kraje jednotkami požární ochrany přispívá hasičskému záchrannému sboru kraje na financování jeho potřeb a obcím na financování potřeb jejich jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí.

Obec v samostatné působnosti na úseku požární ochrany

- zřizuje jednotku sboru dobrovolných hasičů obce, která provádí hašení požárů a záchranné práce při živelních pohromách a jiných mimořádných událostech a plní další úkoly podle zvláštního právního předpisu ve svém územním obvodu; členům jednotky sboru dobrovolných hasičů obce za hašení požárů a záchranné práce při živelních pohromách a jiných mimořádných událostech v mimopracovní době poskytuje odměnu,
- udržuje akceschopnost jednotky sboru dobrovolných hasičů obce,
- zabezpečuje odbornou přípravu členů jednotky sboru dobrovolných hasičů obce,
- zabezpečuje materiální a finanční potřeby jednotky sboru dobrovolných hasičů obce a požární ochrany,
- zajišťuje péči o členy jednotky sboru dobrovolných hasičů obce, zaměstnance zařazené v jednotkách hasičských záchranných sborů podniků, členy jiných jednotek sborů dobrovolných hasičů obce nebo podniků, popřípadě i o osoby vyzvané k poskytnutí osobní pomoci, jestliže zasahují za ztížených podmínek nebo u déle trvajícího zásahu na území obce,
- poskytuje náhradu ušlého výdělku členu jednotky sboru dobrovolných hasičů obce, který se ve své pracovní době nebo v době, ze které mu plyne příjem z podnikání nebo jiné samostatně výdělečné činnosti, zúčastní zásahu při požáru nebo jiných záchranných prací při živelních pohromách nebo jiných mimořádných událostech nebo nařízeného cvičení anebo nařízené odborné přípravy,
- zabezpečuje a hradí pro členy jednotky sboru dobrovolných hasičů obce preventivní zdravotní prohlídky,
- zabezpečuje výstavbu a údržbu objektů požární ochrany a požárně bezpečnostních zařízení, zejména pro potřeby svého územního obvodu,
- zpracovává stanovenou dokumentaci požární ochrany,
- zřizuje ohlašovnu požárů a další místa, odkud lze hlásit požár,
- zabezpečuje zdroje vody pro hašení požárů a jejich trvalou použitelnost a stanoví další zdroje vody pro hašení požárů a podmínky pro zajištění jejich trvalé použitelnosti,
- umožňuje dislokaci jednotek hasičského záchranného sboru v katastrálním území obce podle nařízení kraje a přispívá na provoz a vybavení těchto jednotek,

- spolupracuje se sousedními obcemi při plnění úkolů k zabezpečení požární ochrany; za tím účelem mohou obce soustřeďovat finanční prostředky,
- organizuje preventivně výchovnou činnost,
- obecně závaznou vyhláškou vydává požární řád obce a stanoví podmínky k zabezpečení požární ochrany při akcích, kterých se zúčastní větší počet osob.

V další části zákon popisuje druhy jednotek požární ochrany, jejich základní úkoly, řízení činnosti v jednotkách požární ochrany, spolupráci na úseku požární ochrany atd.¹⁰

2.4 Integrovaný záchranný systém

Integrovaný záchranný systém je efektivní systém vazeb, pravidel spolupráce a koordinace záchranných a bezpečnostních složek, orgánů státní správy a samosprávy, fyzických a právnických osob při společném provádění záchranných a likvidačních prací a přípravě na mimořádné události. Tak aby stručně řečeno „nikdo nebyl opomenut, kdo pomoci může a vzájemně si nikdo z nich nepřekážel.“

V roce 2000 byla přijata řada zákonů, které více či méně řešily problematiku krizových situací. Vstupním zákonem pro řešení zejména mimořádných událostí je Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Tento zákon zejména vymezuje integrovaný záchranný systém (dále jen IZS), stanoví složky IZS a jejich působnost, stanoví působnost a pravomoc jak státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků, tak práva a povinnosti právnických a fyzických osob při přípravě na mimořádné události, při záchranných a likvidačních pracích a při ochraně obyvatelstva.

Z dikce zákona je zřejmé, že integrovaný záchranný systém se použije v přípravě na vznik mimořádné události a při potřebě provádět současně záchranné a likvidační práce dvěma nebo více složkami IZS.¹¹

¹⁰ Zákon č. 133/ 1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů

¹¹ Zákon č. 238/200 Sb., o hasičském záchranném sboru ČR a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších zákonů

Činnost IZS a jeho složek probíhá v několika základních rovinách představující základní druhy činnosti, které lze vymezit jako:

- preventivní práce,
- záchranné práce,
- likvidační práce,
- havárie,
- obnovovací (asanační) práce.

IZS se skládá ze základních a ostatních složek, kterými jsou státní orgány, správní úřady či zákonem výslovně stanovené osoby a instituce, jejichž působením v rámci IZS není dotčeno jejich postavení a plnění úkolů stanovených zvláštními předpisy.

Základní složky IZS jsou:

- Hasičský záchranný sbor České republiky,
- jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany,
- zdravotnická záchranná služba,
- Policie ČR,
- Odborná zdravotnická zařízení na úrovni fakultních nemocnic pro poskytování specializované péče obyvatelstvu (pouze v době krizových stavů).

Ostatními složkami IZS jsou:

- vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil,
- ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory,
- ostatní záchranné sbory,
- orgány ochrany veřejného zdraví (zákon o zdraví lidu),
- havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby,
- zařízení civilní ochrany, neziskové organizace a sdružení občanů, které lze využít k záchranným a likvidačním pracím.

Ostatní složky IZS poskytují při záchranných a likvidačních pracích plánovanou pomoc na vyžádání. Základní složky IZS zajišťují nepřetržitou pohotovost pro příjem ohlášení vzniku mimořádné události, její vyhodnocení a neodkladný zásah v místě mimořádné události. Za tímto účelem rozmísťují své síly a prostředky po celém území České republiky. Složky IZS jsou při zásahu povinny řídit se příkazy velitele zásahu, popřípadě pokyny starosty obce s rozšířenou působností, hejtmána kraje, v Praze primátora Hlavního města Prahy nebo Ministerstva vnitra ČR, pokud provádí koordinaci záchranných a likvidačních prací.

Stálými orgány pro koordinaci složek IZS jsou operační a informační střediska IZS, kterými jsou:

- Operační střediska hasičského záchranného sboru krajů,
- Operační a informační středisko generálního ředitelství HZS ČR.

Výkon státní správy v oblasti IZS spočívá zejména v předkládání dokumentů k projednání v příslušných bezpečnostních radách. Určité problémy činí z hlediska ekonomických aspektů společných nákladů na IZS (například cvičení), resp. náhrad za náklady a škody vzniklé ze zásahů IZS, výklad některých ustanovení zákona o IZS. Není totiž zcela naplněno ustanovení zákona o IZS, že uvedené výdaje plánuje MV ČR, resp. kraje ve svých rozpočtech. Výdaje jsou ve skutečnosti zahrnovány do rozpočtů jednotlivých složek IZS. To pak vede k nejasnostem při směřování úhrad a vytváření zdrojů pro čerpání jejich finančních vyrovnání. Ministerstvo financí v únoru 2006 navrhlo zvážit možnost řešit tento problém žádostí o stanovení nového dílčího specifického ukazatele státního rozpočtu, a to výše finančních prostředků na výkon státní správy v přenesené působnosti vyplývající z krizové legislativy.

Hasičský záchranný sbor ČR je hlavním koordinátorem a páteří integrovaného záchranného systému. V praxi to mj. znamená, že pokud zasahuje více složek IZS, na místě většinou velí příslušník HZS ČR, který řídí součinnost složek a koordinuje záchranné a likvidační práce. Operační a informační středisko IZS (je jím operační a informační středisko HZS ČR) povolává a nasazuje potřebné síly a prostředky jednotlivých složek IZS v konkrétních lokalitách. Na strategické úrovni je pak integrovaný záchranný systém koordinován krizovými orgány krajů a Ministerstva vnitra.

Dle zákona o integrovaném záchranném systému velitel zásahu má při provádění záchranných a likvidačních prací rozsáhlé pravomoci. Může mj. zakázat nebo omezit vstup

osob na místo zásahu, nařídít evakuaci osob nebo stanovit jiná dočasná omezení k ochraně života, zdraví, majetku a životního prostředí, velitel zásahu je rovněž ze zákona oprávněn vyzvat právnické a fyzické osoby k poskytnutí osobní nebo věcné pomoci. Firmy a občané mají ze zákona povinnost tuto žádost o pomoc při řešení mimořádné události vyslyšet.¹²

Práva a povinnosti právnických, podnikajících fyzických osob a fyzických osob při mimořádných událostech stanoví zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému, ve znění pozdějších předpisů.

Proč integrovaný záchranný systém vznikl?

IZS vymezuje zákon č. 239/2000 Sb. Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších zákonů. Jeho základy však byly položeny již v roce 1993. Integrovaný záchranný systém vznikl jako potřeba každodenní spolupráce hasičů, zdravotníků, policie a dalších složek při řešení mimořádných událostí (požárů, havárií, dopravních nehod, atd.). Vždy, když bylo nutné spolupracovat při řešení větší události, vždy byl zájem spolupracovat a využívat to, s kým se spolupracuje, pro dosažení rychlé a účinné záchrany nebo likvidace mimořádné události. Spolupráce na místě zásahu uvedených složek v nějaké formě existovala vždy. Avšak odlišná pracovní náplň i pravomoci jednotlivých složek zakládaly a zakládají nutnost určité koordinace postupů.

2.5 Jednotky požární ochrany

Jednotkou požární ochrany se rozumí organizovaný systém tvořený odborně vyškolenými osobami (hasiči), požární technikou (automobily) a věcnými prostředky požární ochrany (výbava automobilů, agregáty, apod.).

Základním posláním jednotek požární ochrany (dále jen PO) je chránit životy a zdraví obyvatel a majetek před požáry a poskytovat účinnou pomoc při mimořádných událostech, které ohrožují život a zdraví obyvatel, majetek nebo životní prostředí a které vyžadují provedení záchranných, resp. likvidačních prací.

---

¹² Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Druhy jednotek požární ochrany

Dle zřizovatele jednotky PO a vztahu osob, vykonávajících činnost v těchto jednotkách, ke zřizovateli jednotky PO se jednotky PO dělí na

1. jednotky hasičského záchranného sboru kraje (dále jen HZS kraje), které jsou součástí hasičských záchranných sborů krajů a jsou zřizovány státem. V těchto jednotkách vykonávají činnost příslušníci hasičského záchranného sboru kraje jako své povolání ve služebním poměru,
2. jednotky sborů dobrovolných hasičů obce (dále jen SDH obce), které zřizuje obec, resp. město, a činnost v těchto jednotkách vykonávají členové jednotek sborů dobrovolných hasičů obce na základě dobrovolnosti, příp. někteří členové mohou vykonávat činnost v pracovním poměru k obci nebo hasičskému záchrannému sboru kraje,
3. jednotky hasičského záchranného sboru podniku, zřizované právnickými osobami nebo podnikajícími fyzickými osobami, které provozují činnosti se zvýšeným nebo s vysokým požárním nebezpečím, a činnost v těchto jednotkách vykonávají zaměstnanci právnických osob nebo podnikajících fyzických osob jako své povolání v pracovním poměru,
4. jednotky sborů dobrovolných hasičů podniku, zřizované právnickými osobami nebo podnikajícími fyzickými osobami, které provozují činnosti se zvýšeným nebo s vysokým požárním nebezpečím, a činnost v těchto jednotkách vykonávají zaměstnanci právnických osob nebo podnikajících fyzických osob na základě dobrovolnosti.

Vzhledem k tomu, že nelze vyloučit vznik požáru či jiné mimořádné události kdekoliv na území České republiky, je zapotřebí vytvořit určitý systém jednotek požární ochrany, který plošně v celé ČR zabezpečí účinnou pomoc do určitého časového limitu s určitým množstvím sil a prostředků (hasičů, požární techniky a dalších prostředků PO).

Principem systému jednotek PO je, aby

- ochrana majetku občana, právnické nebo podnikající fyzické osoby před požáry, resp. jinými mimořádnými událostmi, nebyla v minimální úrovni limitována jen možnostmi obce, ve které bydlí nebo mají majetek,

- obec v případě žádosti o pomoc při záchraně životů a majetku nebyla limitována vlastní momentální solventností nebo dobrovolnou ochotou toho, kdo může pomoc poskytnout.

Původně byl systém jednotek PO vybudován pro hašení požárů. S technickým rozvojem společnosti ovšem vyvstala potřeba zasahovat nejen u požárů, ale i u dalších událostí - dopravních nehod, havárií s únikem nebezpečných látek a ropných látek, živelních pohrom, apod. V tomto trendu se systém profiluje i nyní.

Svým účelem je tedy systém jednotek PO vybudován jako represivní nástroj proti vzniklým požárům, živelním pohromám a jiným mimořádným událostem. Jednotky PO mají za úkol provést likvidaci požáru, ovšem nemají za úkol učinit veškerá opatření vedoucí k likvidaci živelních pohrom a jiných mimořádných událostí, ale pouze opatření nutná k odstranění bezprostřední hrozby ohrožení života, zdraví, majetku a životního prostředí.

2.6 Nadace Policistů a hasičů

Nejprve si popíšme nadace obecně. Jsou to účelová sdružení majetku, vznikají pro dosažení obecně prospěšných cílů a jsou právnickými osobami. Založení nadace je možné písemnou smlouvou, zakládací listinou nebo závětí. Nadace vzniká dnem registrace do nadačního rejstříku. Nadační rejstřík je veřejný záznam, který vede soud určený k vedení obchodního rejstříku. Celková hodnota nadačního jmění nesmí být nižší než 500 000 Kč a po dobu trvání nesmí klesnout pod tuto hranici. Nadační jmění tvoří souhrn peněžních vkladů, nepeněžních vkladů a nadačních darů. K orgánům Nadace patří správní rada, dozorčí rada a revizor.¹³

Nadace policistů a hasičů je nezisková organizace snažící se zabezpečit důstojné životní podmínky lidem, jejichž blízcí z řad policejního či hasičského sboru utrpěli díky svému nasazení v povolání zdravotní újmu, která znemožňuje jejich další normální fungování. Dnem 21. 12. 200 byla tato nadace zapsána do nadačního rejstříku.¹⁴

¹³ URBANCOVÁ, A.; KRYŠKOVÁ, Š. *Účetnictví nevýdělečných organizací A. 2.* Rozšířené a aktualizované vyd. Ostrava: VŠB-TU, 2008. 232 s. ISBN 978-80-248-1801-6

¹⁴ NADACEPAH.CZ. Statut [online]. 2011. [cit. 2011-04-20]. Dostupný z WWW: < <http://www.nadacepah.cz/stranka/statut/> >

Cílem Nadace je pomoci zlepšit životní podmínky dětí policistů a hasičů, kteří zemřeli při výkonu služby, v přímé souvislosti s ní nebo pro její výkon, a policistů a hasičů těžce tělesně postižených následkem zranění utrpěného v přímé souvislosti s výkonem služby.

K dosažení uvedeného cíle Nadace zejména:

- získává a soustřeďuje finanční prostředky na účtu Nadace,
- organizačně a finančně zajišťuje aktivity, související s uvedeným účelem,
- rozvíjí vzájemnou spolupráci s dětmi pozůstalými po policistech a hasičích a s jejich rodiči a těžce tělesně postiženými policisty a hasiči, kteří zranění utrpěli v přímé souvislosti s výkonem služby, a pomáhá jim,
- rozvíjí vzájemnou spolupráci s partnerskými organizacemi v České republice a v zahraničí.

Správní rada je statutárním orgánem, řídí Nadaci, spravuje její majetek a rozhoduje o všech záležitostech Nadace. Dozorčí rada je kontrolním orgánem. Základní nadační jmění činí 500 340,- Kč.

Činnost Nadace v roce 2009

Působnost Nadace je na celém území České republiky. V roce 2009 se vlastní činnost orientovala zejména na

- získání prostředků pro Nadaci,
- poskytování příspěvků a péče o děti a neúplné rodiny po policistech a hasičích, kteří zahynuli při výkonu služby a těžce tělesně postižené bývalé policisty a hasiče, kteří zranění utrpěli ve výkonu služby.

Policisté a hasiči denně nasazují své životy a spěchají tam, odkud my ostatní utíkáme. Stává se bohužel to, že se už nevrátí ze své služby. Potom zde Nadace může pomoci. Pro názornost si uvedme aspoň jeden příklad.

V srpnu 2002 došlo na kruhovém objezdu v Praze při jízdě hasičského záchranného vozu, který mířil k zásahu, ke střetu s jiným vozem. Hasičské auto se převrátilo, přičemž došlo k usmrcení člena posádky, který byl otcem jednoletého syna.

3 Analýza hospodaření HZS Moravskoslezského kraje

3.1 Obecná charakteristika

Hasičský záchranný sbor Moravskoslezského kraje, jako část Hasičského záchranného sboru České republiky, byl zřízen s účinností od 01. 01. 2001 na základě zákona č. 238/2000 Sb., o hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Dnem účinnosti tohoto zákona přešla na HZS MSK práva a povinnosti z HZS okresů Bruntál, Frýdek – Místek, Nový Jičín, Karviná, Opava a města Ostravy. HZS je správním úřadem na úseku požární ochrany, organizační složkou státu a účetní jednotkou.

3.1.1 Geografická charakteristika kraje

Na území kraje leží dva horské masivy - Jeseníky na západě a Moravskoslezské Beskydy na východě kraje. Terénní výškové rozdíly směrem ke středu a severu postupně klesají až k rovinatému reliéfu v okolí horního toku Opavy a dolního toku Odry pod Ostravou. Teplá klimatická oblast se v Moravskoslezském kraji nevyskytuje. Reliéf je poměrně členitý, neboť nejvyšším místem je Praděd s 1491 m n. m., nejnižším bodem je výtok řeky Odry u Antošovic ve výšce 195 m n. m.

- Rozloha: 5 426 km² (stav k 31. 12. 2008),
- Počet obyvatel: 1 249 033 (stav k 30. 09. 2009),
- Hustota osídlení: 230,4 osob/km² (stav k 31. 12. 2008),
- Správní centrum: Statutární město Ostrava (307 767 obyvatel 31. 12. 2008), rozloha 214 km²,
- Poloha - leží na severovýchodě České republiky a tvoří jednu z nejvíce okrajových částí severovýchodu České republiky,
- Na severu a východě hraničí s polskými vojvodstvími – Slezským a Opolským; na jihovýchodě s Žilinským krajem na Slovensku; na jihozápadě sousedí s Olomouckým krajem a na jihu se Zlínským krajem,

- Pohoří - Hrubý Jeseník na západě (zahrnuje nejvyšší vrchol kraje - Praděd, 1491 m), Beskydy na jihovýchodě (nejvyšší vrchol - Lysá Hora, 1323 m), výběžek Nízkého Jeseníku v západní části,
- Opavsko-Ostravská pánev (včetně nejnižšího bodu kraje - v místě, kde řeka Odra opouští území ČR, 198 m) - zemědělství, průmysl, největší města Ostrava téměř 330 tis. obyvatel, další města s počtem obyvatel nad 50 tisíc jsou Havířov, Karviná, Frýdek-Místek a Opava., nejvyšší hustota obyvatelstva,
- Vodstvo - úmoří Baltského moře (největší řeka Odra s přítoky Opavou, Ostravicí a Olší) malé části na jihu kraje pak náleží k úmoří Černého moře. Nejvýznamnějším vodním tokem je Odra. Na území Ostravy přijímá Odra své největší přítoky – řeku Opavu, jež odvodňuje Jeseníky a Opavsko, a řeku Ostravicí, která odvádí vody z Moravskoslezských Beskyd.

Na území Moravskoslezského kraje jsou kromě menších lesních celků dva ucelené komplexy lesa, a to na severozápadě část Jeseníků a na jihovýchodě Moravskoslezské Beskydy. Lesnatost je 35,4 %, z toho největší je v okrese Frýdek - Místek 49,3 %, následují okresy Bruntál 44,6 %, Opava 27,9 %. Zemědělská půda zaujímá rozlohu 51,5 % kraje, orná půda zaujímá rozlohu 33,2 % kraje. Lesní pozemky tvoří 35,4 % rozlohy kraje.

Vzhledem k poloze kraje při hranici s Polskem a Slovenskem jsou některé obce a města zapojeny do všestranné vzájemné spolupráce. Okres Bruntál patří do Euroregionu Praděd, v okrese Opava Euroregion Silesia a v okresech Karviná a na severovýchodě Frýdecko- Místecka, Euroregion Těšínské Slezsko.¹⁵

3.1.2 Demografický popis

Moravskoslezský kraj je počtem necelých 1 250 tis. obyvatel nejlidnatější v ČR, se svými 299 obcemi však patří k regionům s nejmenším počtem sídel. Tomu odpovídá i hustota osídlení 230 obyvatel na km². Průměrná rozloha katastru obce 18,2 km² je druhá největší v republice. V obcích do 499 obyvatel bydlí jen necelé 2 % obyvatel, v obcích od 500 do 4 999 obyvatel okolo 23 % obyvatel, v obcích od 5 000 do 19 999 obyvatel žije přes 13 % občanů kraje. V krajské metropoli Ostravě žije téměř 320 tis. obyvatel, tj. zhruba

---

16 Koncepce požární ochrany Moravskoslezského kraje na roky 2009 - 2015

čtvrtina obyvatel kraje. Dalšími velkými městy s počtem obyvatel nad 50 tisíc jsou Havířov, Karviná, Frýdek-Místek a Opava.

Moravskoslezský kraj vznikl podle ústavního zákona č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávných celků a o změně ústavního zákona České národní rady č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky v prostoru Severní Moravy a Slezska. Podle usnesení vlády České republiky č. 707/1998 představuje statistickou jednotku NUTS 3 a současně i statistickou jednotku NUTS 2 - Moravskoslezsko. Krajským městem je Ostrava. Území Moravskoslezského kraje je tvořeno územími 6 okresů: Bruntál, Frýdek - Místek, Karviná, Nový Jičín, Opava a Ostrava-město.

Dle zákona č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností, ve znění pozdějších předpisů na území Moravskoslezského kraje od 1. 1. 2003 existuje 22 obcí s rozšířenou působností (Bílovec, Bohumín, Bruntál, Český Těšín, Frenštát pod Radhoštěm, Frýdek - Místek, Frýdlant nad Ostravicí, Havířov, Hlučín, Jablunkov, Karviná, Kopřivnice, Kravaře, Krnov, Nový Jičín, Odry, Opava, Orlová, Ostrava, Rýmařov, Třinec, Vítkov). Od 1. 1. 2005 se změnila hranice kraje, když správní obvody obcí Moravský Beroun, Norberčany a Huzový přešly pod Olomoucký kraj.

3.1.3 Organizační struktura

HZS MSK se vnitřně člení:

- ředitelství,
- územní odbory,
- jednotky.

Krajské ředitelství se vnitřně člení na úseky, které se dále vnitřně člení na odbory a oddělení, případně pracoviště, na kancelář krajského ředitele, která se člení na oddělení a pracoviště, na pracoviště interního auditu a na pracoviště kontroly. V čele úseku stojí náměstek krajského ředitele, v čele kanceláře stojí ředitel kanceláře, v čele odboru stojí ředitel odboru a v čele oddělení a pracoviště stojí vedoucí. Krajským ředitelem Moravskoslezského kraje je v současné době plk. Ing. Zdeněk Nytra.

Územní odbory jsou zřízeny pro zabezpečení výkonu státní správy na úseku požární ochrany, IZS, ochrany obyvatelstva a k plnění stanovených úkolů na úseku krizového řízení.

Místní působnost územního odboru je dána s ohledem na správní členění kraje podle působností obcí s rozšířenou působností. Název územního odboru je odvozen od názvu města, ve kterém sídlí.

HZS Moravskoslezského kraje tvoří tyto územní odbory:

- ÚO Ostrava
- ÚO Bruntál
- ÚO Frýdek- Místek
- ÚO Karviná
- ÚO Nový Jičín
- ÚO Opava

Jednotky jsou dislokovány na stanicích. V čele stanice je velitel stanice s velitelskou pravomocí při řízení zásahu jednotek PO. Dalšími vedoucími pracovníky s velitelskou pravomocí jsou velitel čety a velitel družstva. Velitelskou pravomoc řídit síly a prostředky HZS kraje (územního odboru) v operačním řízení má rovněž řídící důstojník kraje (územního odboru).

Do územního odboru Ostrava patří hasičské stanice:

- HS Ostrava – Zábřeh
- HS Ostrava – Fifejdy
- HS Ostrava – Poruba
- HS Ostrava – Hrabůvka
- IVC Slezská Ostrava
- HS Ostrava – Přívoz

3.1.4 HS Ostrava – Fifejdy

Tuto stanici jsem osobně navštívila, diskutovala jsem s několika hasiči a také s velitelem hasičské stanice. Tato stanice byla roku 1939 předána do užívání Českému sboru dobrovolných hasičů v Moravskoslezské Ostravě. V té době sloužila budova také okresní hasičské jednotě k pořádání schůzí, apod. V roce 1943 zabrala stanici německá protiletecká policie, kdy bylo mnoho členů sborů povoláno do tzv. Luftschutzu – pohotovostních oddílů

protiletecké obrany se stanovišti v různých částech Moravské Ostravy. Stanice byla hasičskými jednotkami využívána opět po válce. V roce 1947 zde byla odhalena pamětní deska 18 padlých a umučených členů hasičských sborů ostravské okresní hasičské jednotky. V roce 1950 vznikl dosavadní pohotovosti požární sbor z povolání a jako centrální stanice sloužila do roku 1989. Stanice je druhou největší na území města a je zde umístěna výjezdová jednotka včetně pracoviště oddělení chemicko – technické služby. V roce 2003 zde proběhla celková rekonstrukce. Vznikly nové garáže pro výjezdovou techniku, v podzemním podlaží vznikl výcvikový polygon pro praktický výcvik jednotek požární ochrany, vytvořilo se pracoviště pro psychologickou službu a také je zde psychologická laboratoř.

Hasební obvody stanice:

- Moravská Ostrava a Přívoz
- Mariánské hory
- Petřkovice
- Lhotka
- Hošťálkovice

Mezi těmito hasebními obvody dominuje zejména centrum města Ostravy s velkou hustotou zástavby různého stáří a velikostí. Je zde mnoho výškových budov, obchodní domy, nákupní centra a také Městská nemocnice. Dojezd jednotek často komplikuje vysoká hustota provozu v centru města a okolí. Hasebním obvodem protékají řeky Odry a Ostravice. Také se zde nachází celkem 125 objektů, které mají zpracovanou dokumentaci zdolávání požáru. Stanice se specializuje pro práci ve vodě a je tedy nadstandardně vybavena protipovodňovou technikou. Jedná se například o motorové čluny, oděvy pro práci ve vodě apod. V současné době je velitelem této stanice npor. Ing. Jiří Scheibinger.

3.2 Hospodaření HZS Moravskoslezského kraje 2005 - 2009

V této části se zaměřím na analýzu hospodaření za období 2005 – 2009. Analýzu provedu u každého roku samostatně, zaměřím se na rozpočtová opatření, příjmy a výdaje. Jako hlavní zdroj informací mi poslouží údaje uvedené ve zprávách o stavu požární ochrany v kraji za každý sledovaný rok a internetové stránky Ministerstva vnitra.

3.2.1 Hospodaření v roce 2005

Rozpočtová opatření

HZS MSK přijal v průběhu roku 2005 celkem 72 rozpočtových opatření, a to 11 vlastních, 41 rozpočtových opatření Ministerstva vnitra ČR - GŘ HZS ČR a 20 opatření týkajících se mimorozpočtových zdrojů. Vlastními rozpočtovými opatřeními provedenými dle § 25 odst. 1 zákona č. 218/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech v platném znění byly přesunuty prostředky státního rozpočtu v rámci závazných ukazatelů tak, aby bylo možno finančně pokrýt plánované nákupy všech odborných oddělení v průběhu jednotlivých měsíců roku. Rozpočtovými opatřeními přijatými na základě schválených změn rozpočtu ze strany GŘ HZS ČR byly v průběhu celého roku 2005 prováděny úpravy závazných limitů a ukazatelů.

Rozpočtová opatření se týkala úpravy mezd a souvisejících výdajů, kterými byly zvýšeny příjmy z pojistného o 1 704 000,- Kč, mzdové prostředky o 7 772 000,- Kč, příděly do FKSP o 97 000,- Kč, povinné pojistné o 3 326 000,- Kč, dávky nemocenské péče o 410 000,- Kč sociální dávky ve výši 4 186 000,- Kč. Investiční prostředky se navýšily oproti rozepsanému rozpočtu o 11 456 000,-Kč. Kromě finančních prostředků státního rozpočtu byly zapojeny do hospodaření prostředky získané formou příspěvku měst, obcí a právnických osob. Celková částka těchto mimorozpočtových zdrojů činila 3 677 000,- Kč, povolené překročení závazných ukazatelů výdajů bylo GŘ HZS ČR vystaveno na částku 3 675 915,30 Kč. Nevyčerpané částky z poskytnutých dotací a příspěvků byly vráceny zpět na účty poskytovatelů nebo se staly příjmem státního rozpočtu. Povolené překročení závazných ukazatelů bylo vydáno rovněž na použití prostředků převedených do rezervního fondu koncem roku 2004 v souladu s § 47 zák. č.218/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů ve výši 5207612,- Kč.

Příjmy

Příjmy HZS MSK stejně jako v letech minulých a jak zjistíme, tak i budoucích jsou tvořeny zejména přijatými prostředky z pojistného na nemocenské pojištění, na důchodové pojištění a příspěvku na politiku zaměstnanosti od zaměstnavatele a od zaměstnanců ve služebním poměru. Rozpočtem stanovené příjmy z pojistného na sociální zabezpečení

nebyly splněny z důvodu časového nesouladu mezi vyplacenými mzdami a odvedenými příjmy a to o částku 511 754,- Kč. Kromě toho byly příjmem státního rozpočtu za HZS MSK finanční prostředky přijaté jako náhrady od fyzických osob za jimi způsobené škody, vratky přeplatků záloh vztahujících se k minulým rozpočtovým rokům, přijaté pokuty, penále, prostředky od sběrných surovin za prodej neupotřebitelného majetku a příjmy z úroků. Stanovené nedaňové příjmy byly v roce 2005 nejen splněny, ale i vysoce překročeny. Ve skutečnosti byly překročeny ve výši 14 195 467,- Kč a to je opravdu velký rozdíl, když si uvědomíme, že se počítalo s překročením o 1 120 000,- Kč. Částka skutečných nedaňových a kapitálových příjmů a příjmových dotací představuje také příjmy z vlastní činnosti, které v roce 2005 činily 2 665 026,- Kč. Příjmy za odprodeje dvou automobilů, dary, dotace a příspěvky od obcí, statutárních měst a právnických subjektů přispěly k příjmům částkou 3 677 000,- Kč. Tyto příjmy byly použity mimorozpočtovou cestou.

Tab. 3.1 Závazné ukazatele příjmů a výdajů za rok 2005 (v tis. Kč)

UKAZATEL	ROZPOČET		SKUTEČNOST
	schválený	po změnách	
PŘÍJMY CELKEM	112 947,0	114 651,0	128 334,7
Příjmy z pojistného	111 827,0	113 531,0	113 019,3
Nedaňové a kap. příjmy	1 120,0	1 120,0	15 315,5
VÝDAJE CELKEM	623 652,0	648 268,0	655 856,4
Výdaje na financování programů	86 315,0	92 262,0	97 998,7
z toho investiční výdaje	61 642,0	73 098,0	73 098,0
neinvestiční vázané k investičním v.	24 673,0	19 164,0	18 908,4
BĚŽNÉ VÝDAJE CELKEM	537 337,0	556 006,0	557 855,3
v tom: ostatní provozní výdaje	59 510,0	67 974,0	71 363,0
MZDOVÉ PROSTŘEDKY CELKEM	346 354,0	354 126,0	352 596,0
Povinné pojistné	117 940,0	121 266,0	121 203,6
FKSP	6 631,0	6 728,0	6 725,0
Sociální dávky	6 902,0	5 912,0	5 969,5
Dávky nemocenské péče	1 260,0	1 670,0	1 651,6

Zdroj: Zpráva o stavu požární ochrany v kraji za rok 2005, vlastní zpracování

K příjmům přispěly úspory nevyčerpaných prostředků převedených v roce 2004 dle § 47 zák. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů na účet rezervního fondu v celkové výši 5 209 014,70,- Kč, příjmy dle zák. č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů

v celkové částce 2 500 000,- Kč a prostředky získané v souladu s § 45 odst. 11 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů v celkové výši 3 677 000,- Kč.

Úspora z roku 2004 dle § 47 zák. č. 218/2000 Sb., o zápočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů byla použita na

- 3 419 000,- Kč - dokončení stavební akce „Rozšíření parkoviště CPS Ostrava- Zábřeh,
- 105 202,- Kč - úhrada nemocenských dávek příslušníků,
- 546 880,- Kč - výplata odchodného,
- 727 549,- Kč - zaplacení povinného pojistného, a to 693 994,25,- Kč pojistného z refundací a 33 554,- Kč sociální pojištění příslušníků,
- 408 981,- Kč - úhrada rozpočtem nezajištěných provozních potřeb.

Příjmy dle zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně a související předpisy, v pozdějším znění zákona byly v plné výši použity na úhradu rozpočtem nezajištěných provozních potřeb a to:

- 1 304 000,- Kč - nákup materiálu např. výstrojní součástky, chemický materiál, požární materiál, všeobecný materiál apod.,
- 535 000,- Kč - nákup energií (zde se promítlo zvýšení jednotlivých druhů energií),
- 608 000,- Kč - nákup služeb, úklid, školení apod.,
- 5 000,- Kč - provedení okapových svodů v budově chemické laboratoře,
- 8 000,- Kč - poplatek za hudební produkci při zahájení ME v požárním sportu hasičů a záchranářů v Ostravě,
- 40 000,- Kč - bolestné.

Výdaje

Celkové výdaje v částce 655 856 400,- Kč zahrnují výdaje na financování programů a běžné výdaje. Výdaje na financování programů se člení na investiční a neinvestiční. Pod pojem investiční a neinvestiční akce se skrývají hlavně výdaje spojené s reprodukcí hmotného a nehmotného majetku. V roce 2005 byly tyto výdaje ve výši 97 998 644,- Kč a použily se například na tyto akce:

- na opravy a údržbu telefonních přístrojů, radiostanic a pobočkových ústředěn,
- na opravy a údržbu informační techniky,
- na pořízení majetku,
- na opravy nemovitého majetku (např. výměna oken).

K další skupině výdajů patří běžné výdaje a pokrývají především zajištění běžného provozu hasičských stanic a opravu a údržbu techniky. Celkem se vyšplhaly na částku 557 855 297,- Kč. Zde řadíme i ostatní provozní výdaje používané k úhradě výdajů na zahraniční služební cesty, výdaje na mezinárodní konference, odborné akce atd.

Poslední velkou skupinou výdajů jsou mzdové výdaje a to v částce 557 855 297,- Kč, ze které se hradí platy zaměstnanců v pracovním poměru a ve služebním poměru, ostatní platby za provedenou práci, peněžní dary, odstupné a jiné. Velikou částkou, která spadá do mzdových nákladů je povinné pojistné. V tomto roce se odvedlo celkem 121 203 600,- Kč.

3.2.2 Hospodaření v roce 2006

Tab. 3.2 Závazné ukazatele příjmů a výdajů za rok 2006 (v tis. Kč)

UKAZATEL	ROZPOČET		SKUTEČNOST
	schválený	po změnách	
PŘÍJMY CELKEM	114 173,0	114 190,0	119 060,1
Příjmy z pojistného	112 969,0	112 986,0	112 125,1
Nedaňové a kap. příjmy	1 204,0	1 204,0	6 934,9
VÝDAJE CELKEM	621 368,0	639 832,0	653 141,2
Výdaje na financování programů	52 769,0	65 916,0	72 909,3
z toho investiční výdaje	28 322,0	43 266,0	48 551,4
neinvestiční vázané k investičním v.	24 447,0	22 650,0	24 358,0
BĚŽNÉ VÝDAJE CELKEM	568 599,0	573 916,0	580 231,8
v tom: ostatní provozní výdaje	60 829,0	68 487,0	74 026,7
MZDOVÉ PROSTŘEDKY CELKEM	366 169,0	365 521,0	365 671,0
Povinné pojistné	126 185,0	125 991,0	126 043,5
FKSP	6 941,0	6 942,0	6 921,0
Sociální dávky	8 475,0	6 975,0	7 569,6
Dávky nemocenské péče	1 975,0	1 875,0	1 875,6

Zdroj: Zpráva o stavu požární ochrany v kraji za rok 2006, vlastní zpracování

Rozpočtová opatření

Hasičský záchranný sbor Moravskoslezského kraje přijal v průběhu roku 2006 celkem 60 rozpočtových opatření a to 11 vlastních, 20 rozpočtových opatření Ministerstva vnitra ČR - GŘ HZS ČR a 29 opatření týkajících se mimorozpočtových zdrojů. Vlastními rozpočtovými opatřeními provedenými dle § 25 odst. 1 zákona č. 218/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech v platném znění jsme přesunuli prostředky státního rozpočtu v rámci závazných ukazatelů tak, aby bylo možno finančně pokrýt plánované nákupy všech odborných oddělení v průběhu jednotlivých měsíců roku.

Rozpočtovými opatřeními přijatými na základě schválených změn rozpočtu ze strany GŘ HZS ČR byly v roce 2006 prováděny úpravy závazných limitů a ukazatelů. V tomto roce byly navýšeny o 17 000,- Kč příjmy z pojistného a také příjmy nedaňové a kapitálové, mzdové prostředky o 51 000,- Kč, přiděly do FKSP o 1000,- Kč. Sníženy byly dávky nemocenské péče o 100 000,- Kč a povinné pojistné o 194 000,- Kč. Investiční prostředky byly zvýšené oproti rozepsanému rozpočtu o 14 944 000,- Kč. Navýšené byly i běžné výdaje, a to o 5 317 000,-Kč. Na zapojení mimorozpočtových zdrojů získaných formou příspěvku měst, obcí a právnických osob bylo vydáno celkem 14 povolených překročení závazných ukazatelů výdajů v celkové výši 3 624 569,- Kč. Povolené překročení závazných ukazatelů bylo vydáno rovněž na použití prostředků převedených do rezervního fondu koncem roku 2005 v souladu s § 47 zák. č. 218/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů ve výši 3 790 270,- Kč, zapojení prostředků FKSP ve výši 1 753 495,- Kč a finančních prostředků ze strukturálních fondů Evropské unie ve výši 1 807 317,- Kč.

Příjmy

Příjmy HZS MSK byly opět tvořeny zejména přijatými prostředky z pojistného na nemocenské pojištění, na důchodové pojištění a příspěvku na politiku zaměstnanosti od zaměstnavatele a od zaměstnanců ve služebním poměru. Rozpočtem stanovené příjmy z pojistného na sociální zabezpečení nebyly splněny z důvodu časového nesouladu mezi vyplacenými mzdami a odvedenými příjmy.

Příjmy z pojistného ve výši 112 125 108,- Kč tvoří 94,18 % z celkových příjmů. Zbývající podíl tvoří nedaňové a kapitálové příjmy, které byly v roce 2006 nejen splněny,

ale i vysoce překročeny, a to díky přijatým dotacím od obcí, měst a nadace ČEZ. Neinvestiční dary pro účely požární ochrany činily 1 461 495,- Kč, dary na pořízení dlouhodobého majetku pro účely požární ochrany vykazují částku 2 173 800,- Kč. Tyto příjmy byly použity cestou mimorozpočtových zdrojů. Částka skutečných nedaňových a kapitálových příjmů a příjmových dotací představuje také příjmy z vlastní činnosti, které v roce 2006 činily 3 213 892,30,- Kč, a příjmy za odprodej automobilu za 31 190,- Kč. Kromě toho byly příjmem státního rozpočtu za HZS MSK ještě finanční prostředky přijaté jako náhrady od fyzických osob za jimi způsobené škody, vratky přeplatků záloh vztahujících se k minulým rozpočtovým rokům, přijaté pokuty, penále, prostředky od sběrných surovin za prodej neupotřebitelného majetku a příjmy z úroků.

Úspory nevyčerpaných prostředků převedených v roce 2006 dle § 47 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů na účet rezervního fondu v celkové výši 3 790 270,- Kč se použily na úhradu nemocenských dávek příslušníků (18 394,- Kč), na výplaty odchodného (576 206,- Kč), na úhradu sociálního pojištění příslušníků (39 000,- Kč), na odvod prostředků do FKSP (3 000,- Kč), na úhradu zdravot. pojištění (3 500,- Kč), na úhradu odkupu pozemku pod HS Rýmařov (16 148,- Kč) a na úhradu rozpočtem nezajištěných provozních potřeb (2 117 500,- Kč).

Prostředky získané dle zák. č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů v celkové částce 2 891 000,- Kč byly použity na úhradu nezajištěných provozních nákladů. V částce 947 500,- Kč se nakoupil potřebný materiál, za 1 668 500,- Kč se nakoupila energie, 240 000,- Kč, se posloužilo k úhradě nákupu služeb, stravování, úklid a pojištění majetku. Zbytek v částce 35 000,- Kč se použil na cestovné a technické zhodnocení objektu v Bruntále. Do této skupiny řadíme prostředky přijaté z rozpočtu ÚSC nebo právnické či fyzické osoby, které byly příjmem i roku 2006.

Ve výši 3 626 467,- Kč se získaly finance v souladu s § 45 odst. 11 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, v platném znění prostředky FKSP ve výši 1 753 498,32 Kč, ze kterého byla hrazena rekonstrukce rekreačního střediska v Zálužné a prostředky ze strukturálních fondů Evropské unie v částce 1 807 316,40 Kč.

Výdaje

Z celkových výdajů 653 141 145,- Kč tvoří největší podíl výdaje běžné, které se v tomto roce rovnaly částce 580 231 831,- Kč a to je 88, 84 % a zbytek 11, 16 % tvoří výdaje na financování programů. Mzdové výdaje v porovnání s celkovými jsou nižší a tento rok byly 365 671 000,- Kč. Povinné pojistné (126 043 500,- Kč) nespadá do mzdových nákladů a činí 34, 47 % v porovnání se mzdovými výdaji.

3.2.3 Hospodaření v roce 2007

Rozpočtová opatření

Stejně jako v minulých letech, tak i v tomto roce bylo v průběhu roku přijato celkem 72 rozpočtových a to 12 vlastních, 31 rozpočtových opatření Ministerstva vnitra ČR - GŘ HZS ČR a 29 opatření týkajících se mimorozpočtových zdrojů. Vlastními rozpočtovými opatřeními provedenými dle § 25 odst. 1 zákona č. 218/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech v platném znění byly přesunuty prostředky státního rozpočtu v rámci závazných ukazatelů tak, aby bylo možno finančně pokrýt plánované nákupy všech odborných oddělení v průběhu jednotlivých měsíců roku. Zvýšené byly mzdové prostředky a související výdaje o 13 955 000,- Kč, z toho povinné pojistné o 4 180 000,- Kč, převody FKSP o 293 000,- Kč. Sociální dávky byly sníženy o 610 000,- Kč a dávky sociální péče byly taky sníženy o 60 000,- Kč. Celkové výdaje po změnách byly 694 061 000,- Kč. Příjmy z pojistného se navýšily o 1 508 000,- Kč, nedaňové a kapitálové zůstaly stejné. Na zapojení mimorozpočtových zdrojů získaných formou příspěvku měst, obcí a právnických osob bylo vydáno celkem 22 povolených překročení závazných ukazatelů výdajů v celkové výši 7 072 766,- Kč. Povolené překročení závazných ukazatelů bylo vydáno rovněž na použití prostředků představující příjmy organizace získané v souladu s § 97 Zákon č. 133/ 1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů ve výši 3 480 000,- Kč a zapojení prostředků FKSP ve výši 1 685 000,- Kč.

Tab. 3.3 Závazné ukazatele příjmů a výdajů za rok 2007 (v tis. Kč)

UKAZATEL	ROZPOČET		SKUTEČNOST
	schválený	po změnách	
PŘÍJMY CELKEM	120 137,0	121 645,0	132 093,7
Příjmy z pojistného	118 933,0	120 441,0	121 863,4
Nedaňové a kap. příjmy	1 204,0	1 204,0	10 230,3
VÝDAJE CELKEM	651 387,0	694 061,0	701 408,0
Výdaje na financování programů	58 527,0	79 917,0	85 744,6
z toho investiční výdaje	35 350,0	56 845,0	61 344,7
neinvestiční vázané k investičním v.	23 177,0	23 072,0	24 399,9
BĚŽNÉ VÝDAJE CELKEM	592 860,0	614 144,0	615 663,4
v tom: ostatní provozní výdaje	59 652,0	63 118,0	69 400,5
MZDOVÉ PROSTŘEDKY CELKEM	383 571,0	397 526,0	397 526,0
Povinné pojistné	132 342,0	136 522,0	136 152,0
FKSP	7 295,0	7 588,0	7 588,0
Sociální dávky	10 000,0	9 390,0	4 996,8
Dávky nemocenské péče	2 400,0	2 340,0	1 147,4

Zdroj: Zpráva o stavu požární ochrany v kraji za rok 2007, vlastní zpracování

Příjmy

Tvořeny byly stejně jako v letech 2005, 2006. Rozpočtem stanovené příjmy z pojistného na sociální zabezpečení, příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a veřejné zdravotní pojištění byly nad limit překročeny.

Stanovené nedaňové příjmy byly v roce 2007 nejen splněny, ale i vysoce překročeny, a to díky přijatým darům, příspěvkům a dotacím od obcí, měst a právnických osob. Dary a dotace pro účely použití v oblasti programového financování činily 1 139 366,- Kč, dary určené na posílení provozu dosáhly částky 2 821 634 Kč a prostředky s účelem pořízení dlouhodobého majetku vykázaly částku 3 111 766,- Kč. Tyto příjmy byly použity cestou mimorozpočtových zdrojů. Částka skutečných nedaňových a kapitálových příjmů a příjmových dotací představuje také mimo jiné příjmy z vlastní činnosti, které v roce 2007 činily 3 667 607,60,- Kč a příjmy z prodeje hmotného dlouhodobého majetku za 171 172,- Kč. Nedaňové a kapitálové příjmy byly překročeny o 9 026 295,-Kč. Příjmy z pojistného byly taky překročeny a to o 1 422 435,- Kč. Příjmy celkem byly 132 093 700,- Kč. Z této částky dělají nedaňové a kapitálové příjmy 92,3 % a příjmy z pojistného 7,7 %.

Kromě těchto příjmů byly příjmem státního rozpočtu za HZS MSK ještě finanční prostředky přijaté jako náhrady od fyzických osob za jimi způsobené škody, přijaté pojistné náhrady, vratky přeplatků záloh vztahujících se k minulým rozpočtovým rokům, přijaté pokuty, penále, prostředky od sběrných surovin za prodej neupotřebitelného majetku a příjmy z úroků.

Výdaje

Největší skupinou výdajů jsou výdaje běžné na zabezpečení provozu stanic. V tomto roce to bylo 615 663 379,- Kč. Druhé jsou mzdové výdaje v částce 397 526 000,- Kč a s částkou 85 744 566,- Kč jsou jako třetí výdaje na financování programů.

Jako každý rok i v tomto roce proběhlo mnoho neinvestičních výdajů. Pro příklad uvádím periodickou obnovu základní požární techniky jednotek zařazených do plošného pokrytí v částce 14 917 352,- Kč a reprodukci nemovitého majetku HZS ve výši 5 923 225,- Kč

3.2.4 Hospodaření v roce 2008

Tab. 3.4 Závazné ukazatele příjmů a výdajů za rok 2008 (v tis. Kč)

UKAZATEL	ROZPOČET		SKUTEČNOST
	schválený	po změnách	
PŘÍJMY CELKEM	125 295,0	129 514,0	152 279,2
Příjmy z pojistného	124 091,0	128 310,0	130 591,7
Nedaňové a kap. příjmy	1 204,0	1 204,0	21 687,5
VÝDAJE CELKEM	712 899,0	768 343,0	791 444,1
Výdaje na financování programů	96 780,0	121 978,0	129 493,9
z toho investiční výdaje	73 580,0	99 241,0	106 635,9
neinvestiční vázané k investičním v.	23 200,0	22 737,0	22 858,0
BĚŽNÉ VÝDAJE CELKEM	616 119,0	646 365,0	661 950,1
v tom: ostatní provozní výdaje	64 570,0	81 079,0	92 313,1
MZDOVÉ PROSTŘEDKY CELKEM	402 258,0	412 543,0	412 543,0
Povinné pojistné	137 761,0	141 556,0	141 556,0
FKSP	7 671,0	7 928,0	7 928,0
Sociální dávky	3 859,0	3 259,0	7 610,1
Dávky nemocenské péče	1 017,0	917,0	1 275,3

Zdroj: Zpráva o stavu požární ochrany v kraji za rok 2008, vlastní zpracování

Rozpočtová opatření

HZS MSK přijal v průběhu roku celkem 96 rozpočtových opatření a to 12 vlastních, 37 rozpočtových opatření Ministerstva vnitra České republiky - GR HZS ČR a 47 opatření týkajících se mimorozpočtových zdrojů. Největší navýšení bylo u běžných výdajů, a to o 30 246 000,- Kč a také u investičních výdajů a to o 25 661 000,- Kč. Snížení nastalo u neinvestičních výdajů a to celkem o 463 000,- Kč. Celkové výdaje byly navýšeny mimo jiné například na zajištění výdajů souvisejících s výkonem Předsednictvím České republiky v Radě Evropské unie (5 069 000,- Kč) anebo na zabezpečení úkolů spojených s přípravou a zabezpečením Předsednictví České republiky v Radě Evropské unie tentokrát v oblasti neinvestičních výdajů ve výši 1 184 000 Kč. Úpravy mezd a souvisejících výdajů si vyžádaly navýšení mzdových prostředků o 12 285 000,- Kč, povinné pojistné celkem o 3 795 000,- Kč a přiděly do FKSP o 257 000 Kč. Snížené byly dávky nemocenské péče o 100 000,- Kč. V celkové výši 659.000 Kč byly navýšené mimořádné výdaje, ke kterým došlo při zásazích a likvidaci následků vichřice EMMA. Také byly uvolněny finanční prostředky na nutné opravy automobilové cisternové stříkačky CAS 24T 815, která byla silně poškozena v důsledku dopravní nehody při jízdě k zásahu ve výši 3 493 000,- Kč. Na zapojení mimorozpočtových zdrojů získaných formou příspěvku měst, obcí a právnických osob bylo vydáno celkem 47 povolených překročení závazných ukazatelů výdajů v celkové výši 7 072 766,- Kč. Na použití mimorozpočtových zdrojů ve výši 23 189 275,- Kč bylo přijato celkem 47 vnitřních rozpočtových opatření.

Příjmy

Zdroje příjmů byly i v tomto roce stejné jako v minulých letech. Rozpočtem stanovené příjmy z pojistného na sociální zabezpečení, příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a veřejné zdravotní pojištění byly překročeny nad stanovený limit.

Stanovené nedaňové a kapitálové příjmy byly vysoce překročeny, a to díky přijatým darům, příspěvkům a dotacím od obcí, měst a právnických osob. Tyto příjmy činily celkem 12 747 13,- Kč a byly použity cestou mimorozpočtových zdrojů. Částka skutečných nedaňových a kapitálových příjmů a příjmových dotací představuje také mimo jiné příjmy z vlastní činnosti, finanční prostředky přijaté jako náhrady od fyzických osob za jimi způsobené škody, přijaté pojistné náhrady, vratky přeplatků záloh vztahujících se k minulým

rozpočtovým rokům, přijaté pokuty, penále, prostředky od sběrných surovin za prodej neupotřebitelného majetku a příjmy z úroků. Celkově byly tyto příjmy 21 687 500,- Kč. Příjmy z pojistného ve výši 130 591 741,- Kč byly přibližně šestinásobně vyšší než daňové a kapitálové příjmy.

Výdaje

Výdajová stránka byla mnohem větší než příjmová. K největší skupině výdajů patří běžné výdaje (661 950 082,- Kč) a mzdové výdaje (412 543 000,- Kč). Výdaje na financování programů v tomto roce byly 129 493 986,- Kč a z toho bylo 106 635 908,- Kč investičních výdajů. Zbytek (22 858,-Kč) patří do skupiny neinvestičních výdajů.

Finanční prostředky převedené v závěru roku 2007 do rezervního fondu jako úspora odchodného a nemocenských dávek byly použity v roce 2008 ve výši 4 393 165,- Kč ke stejnému účelu. Zbývající finanční prostředky převedené do rezervního fondu v závěru roku 2007 ve výši 462 000,- Kč byly na základě dopisu ministerstva vnitra, převedeny na účet ministerstva vnitra.

Mzdové výdaje (412 543 000,- Kč) se skládají z výdajů na platy příslušníků (380 767 000,- Kč), z výdajů na platy zaměstnanců v pracovním poměru (15 638 000,- Kč) a ostatní platby (16 138 000,- Kč).

3.2.5 Hospodaření v roce 2009

Rozpočtová opatření

V tomto roce stejně jako v minulých došlo v průběhu roku k mnoha rozpočtovým opatřením a to vlastní, rozpočtová a rozpočtová opatření Ministerstva vnitra.

Příjmy

Také v tomto roce největším příjmem byly přijaté prostředky z pojistného na nemocenské pojištění, na důchodové pojištění a příspěvky na politiku zaměstnanosti od zaměstnavatele a od zaměstnanců ve služebním poměru. Rozpočtem stanovené příjmy z pojistného na sociální zabezpečení, příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a veřejné

zdravotní pojištění ve výši 127 767 000,- Kč nebyly naplněny o částku 34 795,- Kč, protože od určité hranice vyměřovacího základu se pojistné nedoměruje. Stanovené nedaňové příjmy byly v roce 2009 nejen splněny, ale i vysoce překročeny, a to především díky přijatým darům, příspěvkům a dotacím od obcí, měst a právnických osob. Dary, dotace a finanční příspěvky určené na posílení ostatních provozních výdajů dosáhly částky 9 308 521,- Kč. Všechny tyto příjmy byly použity cestou mimorozpočtových zdrojů. Částka skutečných nedaňových a kapitálových příjmů a přijatých transferů představuje také mimo jiné příjmy z vlastní činnosti, které v roce 2009 činily 7 271 848,- Kč, příjmy z prodeje hmotného dlouhodobého majetku představovaly 305 941,- Kč. Kromě toho byly příjmem ještě finanční prostředky přijaté jako pokuty inkasované za porušení předpisů v celkové výši 605 526,- Kč. Velký objem příjmů tvoří také přijaté pojistné náhrady za 1 258 193,- Kč, vratky přeplatků záloh vztahujících se k minulým rozpočtovým rokům, penále z prodlení a prostředky od sběrných surovin za prodej neupotřebitelného majetku. V tomto roce bylo také přijato 840 067,- Kč z EU v souvislosti s čerpáním grantu od Evropské komise na USAR. Nedaňové a kapitálové příjmy (39 041 000,- Kč) byly nižší než příjmy z pojistného (127 767 000,- Kč).

Pro představu uvádím pár příkladů přijatých prostředků z rozpočtu ÚSC nebo právnické či fyzické osoby:

- Arcelor Mittal Frýdek-Místek a.s. poskytla HZS MSK finanční příspěvek 4 215 000,- Kč: částka 1 389 780,- Kč byla použita na úhradu faktury za dodávku a montáž systému odsávání garážového stání Frýdek - Místek, částka 927 000,-Kč byla použita na částečnou úhradu pořízení hydraulického vyprošťovacího zařízení Lukas-Streamline, částka ve výši 1 898 050,- Kč byla zaplacená za dopravní automobil pro 16 osob a zbývající částka 170,- Kč byla použita na nákup mycího prostředku pro HS Frýdek-Místek;
- částka 75 000,- Kč od obce Bílov byla použita na částečnou úhradu faktury za provedené stavební práce při opravě fasády HS Bílovec;
- na úhradu nákladů za školení řidičů byl určen finanční příspěvek ve výši 160.000,- Kč České spořitelny

Tab. 3.5 Závazné ukazatele příjmů a výdajů za rok 2009 (v tis. Kč)

UKAZATEL	ROZPOČET		SKUTEČNOST
	schválený	po změnách	
PŘÍJMY CELKEM	129 006,0	128 971,0	166 808,0
Příjmy z pojistného	127 802,0	127 767,0	127 767,0
Nedaňové a kap. příjmy	1 204,0	1 204,0	39 041,0
VÝDAJE CELKEM	690 551,0	768 265,0	792 145,1
Výdaje na financování programů	25 756,0	46 022,0	65 342,1
z toho investiční výdaje	25 436,0	45 665,0	64 951,0
neinvestiční vázané k investičním v.	320,0	357,0	391,0
BĚŽNÉ VÝDAJE CELKEM	537 337,0	556 006,0	726 803,0
v tom: ostatní provozní výdaje	85 150,0	124 303,0	142 029,6
MZDOVÉ PROSTŘEDKY CELKEM	429 311,0	442 863,0	442 863,0
Povinné pojistné	142 160,0	146 643,0	146 502,4
FKSP	8 174,0	8 434,0	8 434,0
Sociální dávky	3 870,0	3 621,0	4 560,0
Dávky nemocenské péče	1 084,0	1286,0	1 352,0

Zdroj: Zpráva o stavu požární ochrany v kraji za rok 2009, vlastní zpracování

Výdaje

Výdaje byly opět několikanásobně vyšší než příjmy a největší skupinu výdajů tvoří běžné výdaje a to 726 803 000,- Kč. Další, velkou skupinou jsou mzdové náklady ve výši 597 940 000,- Kč. Mzdových náklady ve výši 442 863 000,- Kč byly přerozděleny na platy zaměstnanců ve služebním poměru celkem ve výši 405 724 000,- Kč, na platy zaměstnanců v pracovním poměru ve výši 15 998 000,- Kč a na ostatní platby za provedenou práci 21 141 000,- Kč. Ostatní platby za provedenou práci dále třídíme na odměny dle dohod za práci, odměny za využití nálezů, peněžní dary a jiné. Výdaje na financování programů v částce 65 342 000,- Kč tvořily v převaze investiční výdaje a to celkem 64 951 000,- Kč. Zbytek ve výši 391 000,-Kč byly neinvestiční výdaje. Příděl do FKSP byl celkem 8 434 000,- Kč.

4 Zhodnocení analýzy a návrh doporučení pro zlepšení hospodaření

Hasičský záchranný sbor Moravskoslezského kraje jako organizační složka státu hospodaří s majetkem státu a závazky z jejich činnosti jsou přímo závazky státu. Jejich příjmy jsou příjmy státního rozpočtu a výdaje jsou výdaji státního rozpočtu. Hospodaří také s mimorozpočtovými zdroji, ke kterým patří peněžní dary, prostředky poskytnuté ze zahraničí, prostředky fondů a zisk získaný hospodářskou činností. Organizační složky státu vedou účetnictví a mohou od 1. 1. 2004 vést účetnictví ve zjednodušeném rozsahu.

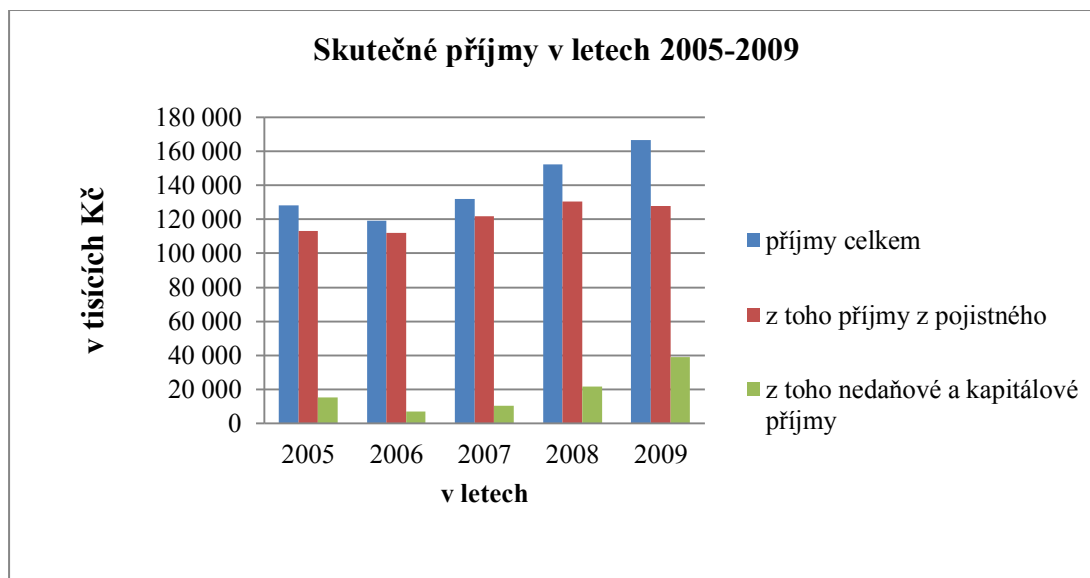
Při zhodnocení analýzy a návrhu doporučení pro zlepšení hospodaření vycházím ze skutečného stavu ke konci roku. Hlavními ukazateli jsou příjmy, výdaje a mzdové prostředky. Tyto ukazatele vyhodnotím v letech 2005 - 2009.

Použitým materiálem při zhodnocení jsou Zprávy o stavu požární ochrany v kraji za rok 2005 - 2009 a interní zdroje získané od HZS MSK.

4.1 Zhodnocení analýzy 2005 - 2009

4.1.1 Příjmy

Graf 4.1 Srovnání skutečných příjmů v letech 2005 - 2009 (v tis. Kč)

Zdroj: Zprávy o stavu požární ochrany v kraji za rok 2005 -2009, vlastní zpracování

Ve sledovaném období mají příjmy od roku 2006 rostoucí charakter. Největší obnos peněz získal HZS Moravskoslezského kraje v roce 2009. Celková částka příjmů v tomto roce

byla 166 808 000,- Kč a ve srovnání s rokem 2005, kdy byly celkové příjmy 128 334 700,- Kč se jednalo o navýšení 384 733 300,- Kč. Nejnižší celkové příjmy obdržel HZS v roce 2006 v částce 119 060 100,- Kč. Průměrný roční celkový příjem během sledovaných pěti let dělá 139 715 140,- Kč. Celkové příjmy se skládají z příjmů z pojistného a z nedaňových a kapitálových příjmů.

Příjmy z pojistného jsou rozpočtem stanovené příjmy z pojistného na sociální zabezpečení, příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a veřejné zdravotní pojištění. V porovnání s nedaňovými a kapitálovými příjmy jsou mnohonásobně vyšší. Na celkových příjmech se podílí v průměru v 87, 37 %. Největším obnos příjmů z pojistného byl v roce 2008 v částce 130 591 700,- Kč, nejmenší v roce 2006 v částce 112 125 100,- Kč.

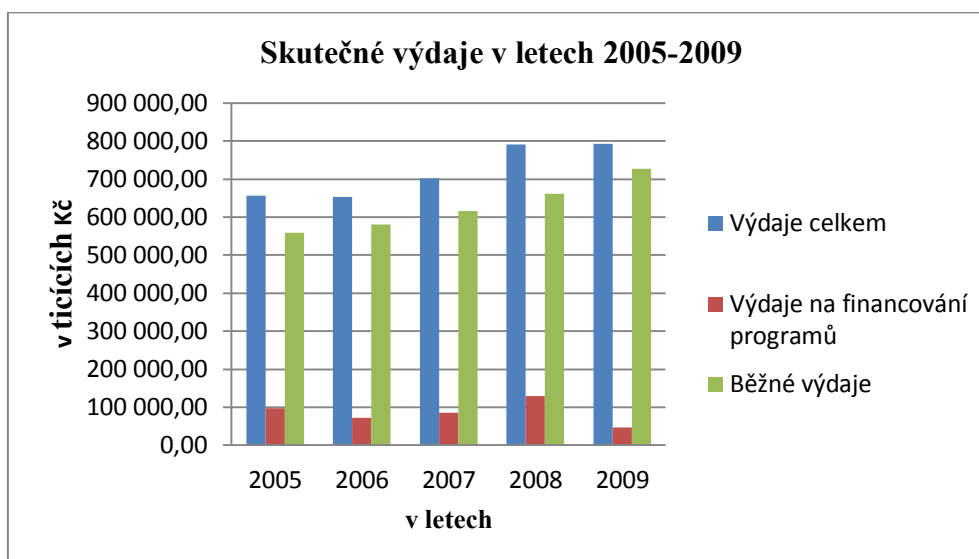
Nedaňové a kapitálové příjmy tvoří menší skupinu příjmů. Každý rok je rozpočet schvaluje na stejný objem (1 200 000,- Kč). Pozitivní je skutečnost, že se během každého roku se dařilo nedaňové a kapitálové příjmy mnohonásobně navýšit a to především díky přijatým darům, příspěvkům a dotacím od obcí, měst a právnických osob. Do této skupiny příjmů přispívají finance získané vlastní činností, příjmy z prodeje dlouhodobého majetku, finanční prostředky přijaté jako pokuty inkasované za porušení předpisů, přijaté pojistné náhrady a jiné. Takto získané finanční prostředky byly v roce 2009 v částce 39 041 000,- Kč. Částky bylo dosaženo hlavně díky přijatým darům, příspěvkům a dotacím od obcí, měst a právnických osob, která dosáhla sumy 9 308 521,- Kč a příjmů z vlastní činnosti, které činily 7 271 848,- Kč. Nejmenšího příjmu z této skupiny bylo dosaženo v roce 2006 v částce 6 934 900,- Kč.

4.1.2 Výdaje

Celkové výdaje se skládají z výdajů na financování programů, běžných výdajů a mzdových výdajů, kterým se věnuji v další kapitole. Skutečné celkové výdaje mají stejně jako celkové příjmy od roku 2006 stoupající charakter. V roce 2009 dosáhly částky 792 145 100,- Kč a to dělá oproti roku 2005 nárůst výdajů o 136 288 700,- Kč. Průměrné roční výdaje byly 718 798 960,- Kč. Tato částka by nepostačovala k pokrytí výdajů v roce 2008 s výdaji 791 444 100,- Kč a ani v roce 2009, kdy byly výdaje na již zmiňované částce 792 145 100,- Kč. Nejmenší výdaje byly v roce 2006 v částce 653 141 200,- Kč a následovaly výdaje roku 2005 s částkou 655 856 400,- Kč.

Graf 4.2 Srovnání skutečných výdajů v letech 2005- 2009 (v tis. Kč)

Zdroj: Zprávy o stavu požární ochrany v kraji za rok 2005 -2009, vlastní zpracování

Výdaje na financování programů se skládají z investičních a neinvestičních výdajů vázaných k investičním. Investiční výdaje jsou v každém roce vyšší než neinvestiční. Investiční výdaje byly největší v roce 2008 ve výši 106 635 900,- Kč, nejmenší v roce 2006 ve výši 48 551 400,- Kč. Neinvestiční výdaje byly největší v roce 2007 ve výši 24 399 900,- Kč a nejmenší v roce 2009 v částce 391 000,- Kč. Celkově byly výdaje na financování programů největší v roce 2008 a to ve výši 129 493 900,- Kč. V tomto roce se z investičních výdajů hradila například rekonstrukce vnitřních rozvodů, zdravotnické a plynu, včetně napojení nových laboratorních stolů a digestoří v chemické laboratoři ve Frenštátě pod Radhoštěm ve výši 4 700 000,- Kč. Z neinvestičních výdajů vázaných k investičním si uvedme opravy a údržbu nemovitého majetku realizované v objektech užívaných HZS Moravskoslezského kraje ve výši 2 287 838,- Kč. Uvedené příklady patří k těm největším realizovaným v daném roce.

Další skupinou výdajů jsou celkové běžné výdaje a ty dále obsahují ostatní běžné výdaje. Běžné výdaje se nejvíce podílejí na výdajích a největší byly v roce 2009 ve výši 726 803 000,- Kč. V tomto roce se čerpaly finance z běžných výdajů ve výši 20 milionů korun k pořízení speciálních kontejnerů. V roce 2009 se konala Světová soutěž v požárním sportu hasičů a záchranářů v Ostravě a z běžných výdajů se přispělo částkou 20 000 000,- Kč. V červenci se čerpalo v souvislosti s odstraňováním následků povodní 7 863 000,- Kč a v listopadu 975 000,- Kč na likvidaci následků sněhové kalamity. Běžných výdajů je v každém roce opravdu mnoho a jsou různé dle událostí během roku. Do běžných výdajů

řadíme výdaje potřebné na zajištění běžného provozu hasičských stanic a opravu a údržbu techniky, s kterými se musí počítat každý rok. Od roku 2008 jsou v provozu další dvě výjezdová centra, která se podílela na nárůstu běžných výdajů. Běžné výdaje byly nejnižší v roce 2005 a to ve výši 557 855 300,- Kč.

4.1.3 Mzdové prostředky

Mzdové náklady v sobě zahrnují platy příslušníků, platy zaměstnanců v pracovním poměru a ostatní platby za provedenou práci a mají stoupající charakter. Zatím co v roce byly mzdové náklady 352 596 000,- Kč, v roce 2009 to bylo už 597 940 000,- Kč. V procentuálním vyjádření to je nárůst o 41, 03 %. Největší část ze mzdových výdajů spotřebují platy příslušníků, které se podílejí na výdajích okolo 90 % v každém roce.

Tab. 4.1. Počty zaměstnanců v letech 2005-2009

	rok 2005	rok 2006	rok 2007	rok 2008	rok 2009
Celkem zaměstnanců	988	980	1001	1029	1037
z toho počet příslušníků	981	927	949	975	987
z toho počet občanských zaměstnanců	7	53	52	54	53
z toho žen	91	95	91	92	88

Zdroj: Výhledová koncepce HZS Moravskoslezského kraje, vlastní zpracování

Zvyšující se mzdové náklady se odrážejí od zvyšujícího se počtu zaměstnanců, a to hlavně příslušníků. Tento trend má pokračovat i v dalších letech. Stoupající charakter mají také platy příslušníků. Zatím co v roce 2005 byl průměrný měsíční plat příslušníka 29 072,- Kč, v roce 2009 to bylo 34 432,- Kč. Samozřejmě, že zde hraje roli mnoho ukazatelů a nedá se to brát jako čisté navýšení platů.

Tab. 4. 2 Průměrné hrubé mzdy 2005 – 2009 (v Kč)

	rok 2005	rok 2006	rok 2007	rok 2008	rok 2009
Průměrný hrubý měsíční plat příslušníka ve služebním poměru	29 072	30 175	32 867	33 408	34 432
Průměrný hrubý měsíční plat občanského zaměstnance v pracovním poměru	18 033	21 904	24 337	24 685	25 061

Zdroj: Zprávy o stavu požární ochrany v kraji za rok 2005 -2009, vlastní zpracování

Ve výhledové koncepci HZS Moravskoslezského kraje se plánuje nárůst stavu příslušníků. Otázkou zůstává krytí nákladů na tyto příslušníky, když je zřejmý klesající trend příjmů a u nichž se zatím nepředpokládá pokrytí všech mzdových nákladů z rozpočtu ministerstva vnitra. V tabulce č. 4. 3. jsou znázorněny výdaje na 1 příslušníka za měsíc a rok v roce 2009.

Tab. 4. 3 Mzdové a věcné výdaje na 1 příslušníka HZS v roce 2009

	Kč/měsíčně	Kč/ročně
Ø plat příslušníka	32 901	394 812
sociální pojistné	8 554	102 648
zdravotní pojistné	2 961	35 532
ostatní platby	658	7 896
odvod SKNP	658	7 896
CELKEM MZDY	45 732	548 784
VĚCNÉ VÝDAJE	7 722, 5	92 670
CELKEM	53 454, 5	641 454

Zdroj: Výhledová koncepce HZS Moravskoslezského kraje, vlastní zpracování

Průměrným platem se rozumí základní tarif, osobní příplatek, příplatek za vedení, zvláštní (rizikové) příplatky, příplatky za službu přesčas, odměna a odměna za pracovní pohotovost a služební příjem ve zvláštních případech příslušníka. V položce věcné výdaje jsou zahrnuty výdaje na vybavení jednoho příslušníka výstrojnými součástkami a osobními ochrannými pracovními pomůckami, výdaje na odbornou a fyzickou přípravu, jakož i ostatní věcné výdaje spojené s výkonem služby.

4.2 Návrh doporučení pro zlepšení hospodaření

Na základě zhodnocení analýzy je mým doporučením pro zlepšení hospodaření zvýšení příjmů z výjezdové činnosti. V současnosti je mezi HZS ČR a Českou kanceláří pojistitelů (dále jen ČKP) jako zástupcem pojišťoven, u kterých je sjednáváno pojištění odpovědnosti provozu vozidla v platnosti směrnice upravující pravidla pro úhradu nákladů HZS ČR za likvidační práce vynaložené v souvislosti s dopravní nehodou. Náhrady z likvidačních prací používá HZS ČR k posílení rozpočtu provozních výdajů, a to formou

povoleného překročení rozpočtových limitů o vzniklé příjmy. Finanční prostředky přijaté od pojišťovny nebo od ČKP jsou příjmem podle zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů a používají se v souladu s § 45 odst. 11 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, ve znění pozdějších předpisů. HZS MSK využívá těchto příjmů od 1. 8. 2010.

Několik let se řeší otázka proplácení výjezdů typu otevření dveří, sundávání kočky ze stromů a podobně. Takové výjezdy lidé hasičům neproplácejí a tak HZS přicházejí zbytečně o finance, které by se daly použít jinde a zároveň je to způsob, jak navýšit příjmy. Hasiči vlastně dělají lidem zámečníky a pomocné dělníky, kteří si za takové práce nechají zaplatit. Podle statistik narůstá počet těchto typů výjezdů a byla by škoda toho nevyužít.

Dalším mým doporučením pro zlepšení hospodaření je ve výšení příjmů z vedlejší činnosti. HZS by se měl více dostat do podvědomí obyvatel po stránce obchodníka. Nabízení služeb za úplatu je v dnešní době běžný způsob získávání financí.

HZS má svoje internetové stránky, na kterých by se určitě našlo místo pro reklamu nabízených služeb jako je například zapůjčení techniky nebo drobné technické opravy.

Dalším zdrojem reklamy může být odborný časopis, který se vydává každý měsíc a informuje nejen hasiče o důležitých událostech v oblasti požární ochrany, integrovaného záchranného systému a ochrany obyvatelstva.

Ve městě Ostrava se nachází hasičské muzeum, které může sloužit jako další zdroj reklamy. Prohlídky jsou doprovázené průvodcem, který na konci prohlídky může informovat o možnosti využití služeb. Další možností je umístění reklamních poutačů či letáčků.

Posledním mým doporučením pro zlepšení hospodaření je oblast prevence a to nejen u dětí a mládeže, ale i u nás dospělých. Může to být formou odborných školení ve školách, na pracovištích, v domovech důchodců atd. Zaměřit se hlavně na věci, se kterými se setkáváme každý den a můžeme jim předcházet nebo zmírnit jejich průběh. Hovořím o zbytečných požárech a úrazech, úmrtích, o nepřivolání pomoci, o nedbalosti, o neznalosti. Všechny tyto aspekty a mnoho dalších v závěru znamenají zbytečné výdaje.

5 Závěr

Zhodnotit hospodaření je velmi náročné a to jak obsahově tak i časově. Existuje mnoho aspektů, na kterých je hospodaření závislé. Některé věci se ovlivnit dají, jiné jsou dané legislativou a je nutné se jimi řídit.

V kapitole Financování a správa na úseku požární ochrany je představen hasičský záchranný sbor po stránce organizační, je zde blíže popsáno členění a obsah činnosti hasičského záchranného sboru. Dále je zde představena legislativní úprava pro hospodaření a způsoby financování hasičského záchranného sboru.

V další kapitole s názvem Analýza hospodaření Hasičského záchranného sboru moravskoslezského kraje je stručně charakterizován Moravskoslezský kraj po stránce demografické a geografické. Druhá část kapitoly se věnuje analýze hospodaření za období 2005 – 2009.

V kapitole Zhodnocení analýzy a návrh doporučení pro zlepšení hospodaření byly zhodnoceny jednotlivé roky hospodaření v časové řadě. Na konci kapitoly je popsán možný návrh doporučení pro zlepšení hospodaření.

Cílem mé práce byla analýza hospodaření HZS Moravskoslezského kraje, následné zhodnocení analýzy a také navržení doporučení na zlepšení hospodaření. Cíl byl splněn.

Hasičský záchranný sbor Moravskoslezského kraje plní své základní poslání, kterým je chránit životy a zdraví obyvatel, majetek před požáry a poskytovat účinnou pomoc při mimořádných událostech. K této činnosti jsou potřebné peněžní prostředky, které stále narůstají a s tím se zvyšují náklady. Ve sledovaném období 2005 – 2009 dosáhly náklady navýšení o 136 288 700,- Kč, v průměru to je nárůst nákladů o 27 257 740,-Kč za rok. HZS ČR zvyšuje počet výjezdových stanic, potřebuje větší počet zaměstnanců v pracovním i služebním poměru a rostou mzdové náklady.

Ekonomické zajištění HZS MSK neodpovídá potřebám a požadavkům na pokrytí nutných výdajů s ohledem na technický stav objektů a zařízení, požární techniky a materiálního a technického vybavení, a to jak v oblasti provozních, tak i kapitálových výdajů. Výše finančních prostředků, jejichž objem je každoročně dán rozpisem rozpočtu, nedává HZS MSK prostor pro zajištění běžné údržby provozovaných objektů ani mobilní techniky, ale umožňuje pouze řešení vzniklé havarijní situace. V následujících letech bude zapotřebí značných finančních částek na uvedení techniky i objektů do provozuschopného

stavu. Řešení nedostatku finančních prostředků by se mohlo aspoň částečně vyřešit mým návrhem doporučení na zlepšení hospodaření, které se týká rozšíření typů placených výjezdů hasičů.

Na základě všech zjištěných skutečností lze konstatovat, že HZS MSK ve sledovaném časovém období hospodaří dobře. Snaží se pro své zaměstnance a hlavně občany Moravskoslezského kraje zajistit kvalitní podmínky pro život a plnit své poslání.

Seznam použité literatury

Knihy

HALÁSEK, D.; LENERT, D.; PERNICA, B. *Ekonomika obrany, bezpečnosti a veřejného pořádku*. 1. vyd. Ostrava: VŠB-TU, 2006. 186 s. ISBN 80-248-1026-3.

HALÁSEK, D. *Veřejná ekonomika*. 2. vyd. Opava: Optys. 2007. 208 s. ISBN 80-85819-60-0

PEKOVÁ, J. *Veřejné finance: úvod do problematiky*. 4. aktualiz. a rozšířené vyd. Praha: ASPI, 2008. 578 s. ISBN 978-80-73573-58-4.

PROCHÁZKA, D.; ŘÍHA, J. *Krizové řízení*. 1. vyd. Praha: MV - generální ředitelství HZS Česká republika, 2004. 226 s. ISBN 80-86640-30-2.

URBANCOVÁ, A.; KRYŠKOVÁ, Š. *Účetnictví nevýdělečných organizací A*. 2. Rozšířené a aktualizované vyd. Ostrava: VŠB-TU, 2008. 232 s. ISBN 978-80-248-1801-6

Jiné zdroje

Zpráva o stavu požární ochrany za rok 2005

Zpráva o stavu požární ochrany za rok 2006

Zpráva o stavu požární ochrany za rok 2007

Zpráva o stavu požární ochrany za rok 2008

Zpráva o stavu požární ochrany za rok 2009

Koncepce požární ochrany Moravskoslezského kraje na roky 2009 - 2015

Legislativa

Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru ČR a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávných celků a o změně ústavního zákona České národní rady č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 314/2002 Sb. o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a s rozšířenou působností, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška MF č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě v aktuálním znění

Tištěná periodika

SKALSKÁ, K. Jak zpracovat dokumentaci požární ochrany. 112: *Odborný časopis požární ochrany, integrovaného záchranného systému a ochrany obyvatelstva*, 2010, ročník 9, č. 6, s. 34. ISSN: 1213-7057

Elektronické zdroje

HZSCR.CZ. Organizační složky [online]. 2011. [cit. 2011-04-15]. Dostupný z WWW: <<http://www.hzscr.cz/clanek/sluzebni-slib-prislusnika-bezpecnostniho-sboru.aspx>>.

HZSCR.CZ. Organizační složky [online]. 2011. [cit. 2011-04-15]. Dostupný z WWW: <<http://www.hzscr.cz/clanek/generalni-reditel-generalni-reditel-hasickeho-zachranneho-sboru-cr.aspx>>.

NADACEPAH.CZ. Statut [online]. 2011. [cit. 2011-04-20]. Dostupný z WWW: <<http://www.nadacepah.cz/stranka/statut/>>

Seznam zkratek

ČEZ	Energetické rozvodné závody
FKSP	Fond kulturních a sociálních potřeb
GŘ	Generální ředitel
HS	Hasičský sbor
HZS	Hasičský záchranný sbor
HZS ČR	Hasičský záchranný sbor České republiky
HZS MSK	Hasičský záchranný sbor Moravskoslezského kraje
IVC	Integrované výjezdové centrum
IZS	Integrovaný záchranný systém
JPO	Jednotka požární ochrany
MF	Ministerstvo financí
MV	Ministerstvo vnitra
n. m.	nad mořem
NUTS	Územní statistická jednotka
OSS	Organizační složka státu
P	příjmy
PO	Požární ochrana
SDH	Sbor dobrovolných hasičů
ÚO	Územní odbor
ÚSC	územně samosprávný celek
V	výdaje

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- byla jsem seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- беру на вѣдомі, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou (bakalářskou) práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové (bakalářské) práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 10. 5. 2011

Kamila Plačková

Lipová 107/247, Hatč

Přílohy

Příloha č. 1 – Porovnání základních statisticky sledovaných údajů ve Statutárním městě Ostrava v letech 2005 - 2009

Příloha č. 2 – Průměrné skutečné vyplácené měsíční platy hasičů k březnu 2011

Příloha č. 3 – Ekonomické ukazatele 2005 - 2009

Příloha č. 4 – Prostředky přijaté z rozpočtu ÚSC nebo právnické či fyzické osoby za rok 2009

Příloha č. 5 – Stanice HZS MSK

Příloha č. 6 – Znak HZS ČR

Příloha č. 7 - Schéma organizace krizového řízení v MSK

Příloha č. 1 Porovnání základních statisticky sledovaných údajů ve Statutárním městě Ostrava v letech 2005 – 2009

	2005	2006	2007	2008	2009	5- letý Ø
Události celkem	6 883	7 594	7 931	7 233	6 709	7 270
Počet požárů	756	674	814	745	689	736
Přímá škoda (mil. Kč)	22,8	39,1	36,4	26,5	27,4	30,4
Uchráněné hod. (mil. Kč)	146,1	124,5	138,5	79,6	81,3	114
Počet usmrcených	5	5	3	6	8	5
Počet zraněných	22	21	25	19	24	22
Počet evakuovaných	82	121	66	1845	902	603
Počet zachráněných	16	13	10	17	28	17

Zdroj: Statistické informace o událostech města Ostravy v letech 2005 - 2009, vlastní zpracování

Příloha č. 2 Průměrné skutečné vyplácené měsíční platy hasičů k březnu 2011

HZS Kraje	Ø plat v Kč výjezdoví	Ø plat v Kč denní	rozdíl v Kč	pořadí dle rozdílu v Kč
Praha	34 186,90	36 893,60	2 706,70	13.
Středočeský	31 646,50	36 592,20	4 945,70	7.
Jihočeský	32 156,80	34 487,10	2 330,30	4.
Plzeňský	31 634,40	38 118,10	6 483,70	3.
Karlovarský	31 153,80	34 467,50	3 313,70	1.
Ústecký	31 960,00	36 893,20	4 933,20	8.
Liberecký	30 682,60	38 201,60	7 519,00	2.
Královéhradecký	31 625,00	37 272,70	5 646,70	4.
Pardubický	31 306,90	34 507,90	3 201,00	12.
Vysočina	31 684,20	35 642,80	3 958,60	10.
Jihomoravský	32 084,00	37 135,90	5 051,90	5.
Olomoucký	31 238,00	36 238,50	5 000,50	6.
Moravskoslezský	30 923,00	38 816,30	7 893,30	1.
Zlínský	32 235,80	36 478,80	4 243,00	9.
celkem	31 751,40	36 553,30	4 802,00	

Zdroj: Sbírký interních aktů HZS Moravskoslezského kraje, vlastní zpracování

Příloha č. 3 Ekonomické ukazatele 2005 – 2009

Ekonomické ukazatele		2005	2006	2007	2008	2009
HDP v běžných cenách	mld. Kč	2 994,4	3 204,1	3 530,2	3 705,7	3 546,4
výdaje ze stát. rozpočtu na zabezpečení činnosti HZS ČR	mld. Kč	7,127	7,871	8,255	9,081	8,756
výdaje ze stát. rozpočtu na zabezpečení činnosti JPO II a JPO III	mld. Kč	0,053	0,054	0,055	0,100	0,106
výdaje na činnost HZS ČR, JPO II, JPO III k HDP	%	0,24	0,25	0,24	0,25	0,25
přímé škody způsobené požáry	mld. Kč	1,634	1,934	2,158	3,277	2,169
přímé škody k HDP	%	0,06	0,06	0,06	0,09	0,06
uchráněné hodnoty u požárů	mld. Kč	7,110	9,183	8,974	14,546	9,075
uchráněné hodnoty k HDP	%	0,24	0,28	0,26	0,39	0,26

Zdroj: Statistická ročenka 2009, vlastní zpracování

Příloha č. 4 Přijaté prostředky z rozpočtu ÚSC nebo právnické či fyzické osoby za rok 2009

- Arcelor Mittal Frýdek-Místek a.s. poskytla HZS MSK finanční příspěvek 4.215.000,- Kč: částka 1.389.780,- Kč byla použita na úhradu faktury za dodávku a montáž systému odsávání garážového stání Frýdek - Místek, částka 927.000,- Kč byla použita na částečnou úhradu pořízení ydraulického vyprošťovacího zařízení Lukas-Streamline, částka ve výši 1.898.050,- Kč byla zaplacená za dopravní automobil pro 16 osob a zbývající částka 170,- Kč byla použita na nákup mycího prostředku pro HS Frýdek-Místek;
- částka 75.000,- Kč od obce Bílov byla použita na částečnou úhradu faktury za provedené stavební práce při opravě fasády HS Bílovec;
- z prostředků města Bílovec ve výši 300.000,- Kč byla částečně uhrazena oprava fasády HS Bílovec;
- město Bohumín poskytlo finanční příspěvek ve výši 200.000,- Kč pro HS Bohumín, který byl použit na výrobu nábytku a nákup materiálu k opravám interiéru v objektu HS;
- na úhradu nákladů za školení řidičů byl určen finanční příspěvek ve výši 160.000,- Kč České spořitelny;
- dotace obce Dětmárovice poskytnutá ve výši 25.000,- Kč byla použita na dovybavení HS Orlová – a to chladnička, sklokeramická varná deska, horkovzdušná trouba a materiál na výrobu skříně;
- příspěvek obce Dolní Lutyně ve výši 5.000,- Kč byl použit na pořízení materiálu na výrobu kuchyňských stolů pro HS Orlová;
- z dotace Statutárního města Frýdek - Místek ve výši 350.000,- Kč byly financovány práce na systému odsávání garáží HS Frýdek – Místek;
- investiční dotaci Statutárního města Havířov ve výši 800.000,- Kč jsme použili na úhradu faktury za dodávku a montáž odsávání garáží HS Havířov ve výši 799.978,- Kč, nevyužitou částku 22,- Kč jsme vrátili na účet města Havířova;
- za finanční prostředky poskytnuté obcí Chotěbuz byla pořízena posilovací lavice v hodnotě 5.000,- Kč;
- z dotace Statutárního města Karviná v celkové výši 500.000,- Kč byla částečně hrazena faktura za vyprošťovací zařízení ve výši 400.000,- Kč a částka 100.000,- Kč byla použita na úhradu oprav sociálního zařízení na stanici v Karviné;

- finanční prostředky poskytnuté obcí Kunín ve výši 100.000,- Kč byly použity na částečnou úhradu faktury za dodání 4 sad vyprošťovacího zařízení Lukas-Streamline;
- prostředky z finančního příspěvku města Nový Jičín v celkové výši 1.378.849,- Kč byly použity na částečnou úhradu za dodání a montáž vybavení CAS ve výši 300.000,- Kč, na pořízení vozidla ve výši 410.000,- Kč, na částečnou úhradu faktury za dodání hydraulického vyprošťovacího zařízení Lukas ve výši 498.000,- Kč, částka 170.800,- Kč byla použita na pořízení studie nové stanice v Novém Jičíně a zbývající částka 49,- Kč byla použita na nákup drobného materiálu;
- dotace města Nový Jičín ve výši 20.000,- Kč byla použita na částečnou úhradu faktury za tisk plakátů a publikací k výstavě „40 let trvání profesionální jednotky požární ochrany v Novém Jičíně“;
- z finančních prostředků OKD poskytnutých v celkové výši 1.500.000,- Kč byla částka 126.852,- Kč použita na dovybavení CAS, částka 249.000,- Kč na pořízení velitelského automobilu, 809.000,- Kč na vozový park, částka 315.000,- Kč na koupi osobního automobilu a zbývající částka 148,- Kč byla použita na nákup drobného zařízení;
- Statutární město Ostrava poskytlo účelovou dotaci ve výši 3.000.000,- Kč na úhradu nákladů spojených s realizací mezinárodní hasičské soutěže CTIF, z toho částka 680.000,- Kč byla určena na úhradu investičních nákladů – na pořízení časoměrných tabulí v hodnotě 679.985,- Kč. Nevyčerpaná částka na investiční náklady ve výši 15,- Kč byla vrácena na účet města Ostravy. Částka 2.320.000,- Kč byla použita na úhradu běžných výdajů spojených se soutěží – náklady na ubytování, stravování a dopravu účastníků;
- dotace z rozpočtu Statutárního města Opava byla poskytnuta ve výši 500.000,- Kč a použita na částečnou úhradu faktury za pořízení 4 sad hydraulického vyprošťovacího zařízení Lukas-Streamline;
- smlouvou o poskytnutí dotace z města Orlová byly poskytnuty finanční prostředky ve výši 200.000,- Kč na rekonstrukci sociálního zařízení na HS Orlová;
- z daru města Petřvald ve výši 10.000,- Kč byl zakoupen vysavač pro HS Orlová;
- finanční dar firmy Shimano Czech Republic, s.r.o. ve výši 30.000,- Kč byl použit na částečnou úhradu faktury za dodávku motoru TAZ 1,8 Top pro hasičský agregát PS 12 pro stanici v Karviné;
- finanční příspěvek obce Stonava ve výši 40.000,- byl rovněž použit na částečnou úhradu faktury za dodávku motoru TAZ 1,8 Top pro hasičský agregát PS 12 pro stanici v Karviné;

- dotace města Třinec ve výši 250.000,- Kč byla použita na náklady spojené s interiérovým dovybavením a elektromontážními pracemi na HS v Třinci;
- finanční příspěvek města Třinec ve výši 10.000,- Kč byl použit na propagaci a odměny soutěžících při akci Krajské kolo ve vyprošťování osob z havarovaných vozidel – O pohár starostky města Třinec;
- z finančních prostředků poskytnutých obcí Vendryně ve výši 50.000,- Kč byl pořízen televizor s držákem a zátěžový koberec pro HS Třinec;
- finanční prostředky a.s. TDB Group poskytnuté ve výši 3.800.000,- Kč byly použity ve výši 300.000,- Kč na dovybavení CAS, ve výši 381.000,- Kč na velitelský automobil, ve výši 798.000,- Kč na obnovu vozového parku, 374.999,- Kč na hydraulické vyprošťovací zařízení, částka 535.500,- Kč byla použita na zpracování dokumentace pro stavební povolení k rekonstrukci HS Bohumín, částka 903.165,- Kč byla použita na nákup praček a sušiček a částka 507.336,- Kč na běžné výdaje v souvislosti s činností jednotky a provozem stanice Bohumín;
- obec Žermanice na základě dohody poskytla finanční prostředky ve výši 25.000,- Kč na televizní přijímač a reproduktory pro HS Třinec;
- International Association of Fire and Rescue Services poskytl finanční příspěvek ve výši 351.535,20 Kč na realizaci 14. mezinárodní soutěže CTIF 2009, který byl použit na úhradu nákladů spojených s pořádáním této soutěže;
- z celkového příspěvku Moravskoslezského kraje ve výši 9.830.000,- Kč byly hrazeny běžné provozní výdaje spojené s činností HS Nošovice ve výši 3.850.000,- Kč a kapitálové výdaje ve výši 5.980.000,- Kč, a to: (na rekonstrukci CAS 4.379.914,- Kč, na pořízení pračky a sušičky 341.000,- Kč, na pořízení elektrocentrály 88.298,- Kč, na kompresor 1.049.580,- Kč, na pořízení podlahového automatu v hodnotě 71.400,- Kč, sněhové frézy v hodnotě 49.808,- Kč).
- Arcelor Mittal Frýdek-Místek a.s. poskytla HZS MSK finanční příspěvek 4.215.000,- Kč: částka 1.389.780,- Kč byla použita na úhradu faktury za dodávku a montáž systému odsávání garážového stání Frýdek - Místek, částka 927.000,- Kč byla použita na částečnou úhradu pořízení hydraulického vyprošťovacího zařízení Lukas-Streamline, částka ve výši 1.898.050,- Kč byla zaplacená za dopravní automobil pro 16 osob a zbývající částka 170,- Kč byla použita na nákup mycího prostředku pro HS Frýdek-Místek;
- částka 75.000,- Kč od obce Bílov byla použita na částečnou úhradu faktury za provedené stavební práce při opravě fasády HS Bílovec;

- z prostředků města Bílovec ve výši 300.000,- Kč byla částečně uhrazena oprava fasády HS Bílovec;
- město Bohumín poskytlo finanční příspěvek ve výši 200.000,- Kč pro HS Bohumín, který byl použit na výrobu nábytku a nákup materiálu k opravám interiéru v objektu HS;
- na úhradu nákladů za školení řidičů byl určen finanční příspěvek ve výši 160.000,- Kč České spořitelny;
- dotace obce Dětmárovice poskytnutá ve výši 25.000,- Kč byla použita na dovybavení HS Orlová – a to chladnička, sklokeramická varná deska, horkovzdušná trouba a materiál na výrobu skříně;
- příspěvek obce Dolní Lutyně ve výši 5.000,- Kč byl použit na pořízení materiálu na výrobu kuchyňských stolů pro HS Orlová;
- z dotace Statutárního města Frýdek - Místek ve výši 350.000,- Kč byly financovány práce na systému odsávání garáží HS Frýdek – Místek;
- investiční dotaci Statutárního města Havířov ve výši 800.000,- Kč jsme použili na úhradu faktury za dodávku a montáž odsávání garáží HS Havířov ve výši 799.978,- Kč, nevyužitou částku 22,- Kč jsme vrátili na účet města Havířova;
- za finanční prostředky poskytnuté obcí Chotěbuz byla pořízena posilovací lavice v hodnotě 5.000,- Kč;
- z dotace Statutárního města Karviná v celkové výši 500.000,- Kč byla částečně hrazena faktura za vyprošťovací zařízení ve výši 400.000,- Kč a částka 100.000,- Kč byla použita na úhradu oprav sociálního zařízení na stanici v Karviné;
- finanční prostředky poskytnuté obcí Kunín ve výši 100.000,- Kč byly použity na částečnou úhradu faktury za dodání 4 sad vyprošťovacího zařízení Lukas-Streamline
- prostředky z finančního příspěvku města Nový Jičín v celkové výši 1.378.849,- Kč byly použity na částečnou úhradu za dodání a montáž vybavení CAS ve výši 300.000,- Kč, na pořízení vozidla ve výši 410.000,- Kč, na částečnou úhradu faktury za dodání hydraulického vyprošťovacího zařízení Lukas ve výši 498.000,- Kč, částka 170.800,- Kč byla použita na pořízení studie nové stanice v Novém Jičíně a zbývající částka 49,- Kč byla použita na nákup drobného materiálu;
- dotace města Nový Jičín ve výši 20.000,- Kč byla použita na částečnou úhradu faktury za tisk plakátů a publikací k výstavě „40 let trvání profesionální jednotky požární ochrany v Novém Jičíně“;
- z finančních prostředků OKD poskytnutých v celkové výši 1.500.000,- Kč byla částka

126.852,- Kč použita na dovybavení CAS, částka 249.000,- Kč na pořízení velitelského automobilu, 809.000,- Kč na vozový park, částka 315.000,- Kč na koupi osobního automobilu a zbývající částka 148,- Kč byla použita na nákup drobného zařízení;

- Statutární město Ostrava poskytlo účelovou dotaci ve výši 3.000.000,- Kč na úhradu nákladů spojených s realizací mezinárodní hasičské soutěže CTIF, z toho částka 680.000,- Kč byla určena na úhradu investičních nákladů – na pořízení časoměrných tabulí v hodnotě 679.985,- Kč. Nevyčerpaná částka na investiční náklady ve výši 15,- Kč byla vrácena na účet města Ostravy. Částka 2.320.000,- Kč byla použita na úhradu běžných výdajů spojených se soutěží – náklady na ubytování, stravování a dopravu účastníků;
- dotace z rozpočtu Statutárního města Opava byla poskytnuta ve výši 500.000,- Kč a použita na částečnou úhradu faktury za pořízení 4 sad hydraulického vyprošťovacího zařízení Lukas-Streamline;
- smlouvou o poskytnutí dotace z města Orlová byly poskytnuty finanční prostředky ve výši 200.000,- Kč na rekonstrukci sociálního zařízení na HS Orlová;
- z daru města Petřvald ve výši 10.000,- Kč byl zakoupen vysavač pro HS Orlová;
- finanční dar firmy Shimano Czech Republic, s.r.o. ve výši 30.000,- Kč byl použit na částečnou úhradu faktury za dodávku motoru TAZ 1,8 Top pro hasičský agregát PS 12 pro stanici v Karviné;
- finanční příspěvek obce Stonava ve výši 40.000,- byl rovněž použit na částečnou úhradu faktury za dodávku motoru TAZ 1,8 Top pro hasičský agregát PS 12 pro stanici v Karviné;
- dotace města Třinec ve výši 250.000,- Kč byla použita na náklady spojené s interiérovým dovybavením a elektromontážními pracemi na HS v Třinci;
- finanční příspěvek města Třinec ve výši 10.000,- Kč byl použit na propagaci a odměny soutěžících při akci Krajské kolo ve vyprošťování osob z havarovaných vozidel – O pohár starostky města Třinec;
- z finančních prostředků poskytnutých obcí Vendryně ve výši 50.000,- Kč byl pořízen televizor s držákem a zátěžový koberec pro HS Třinec;
- finanční prostředky a.s. TDB Group poskytnuté ve výši 3.800.000,- Kč byly použity ve výši 300.000,- Kč na dovybavení CAS, ve výši 381.000,- Kč na velitelský automobil, ve výši 798.000,- Kč na obnovu vozového parku, 374.999,- Kč na hydraulické vyprošťovací zařízení, částka 535.500,- Kč byla použita na zpracování dokumentace pro stavební

povolání k rekonstrukci HS Bohumín, částka 903.165,- Kč byla použita na nákup praček a sušiček a částka 507.336,- Kč na běžné výdaje v souvislosti s činností jednotky a provozem stanice Bohumín;

- obec Žermanice na základě dohody poskytla finanční prostředky ve výši 25.000,- Kč na televizní přijímač a reproduktory pro HS Třinec;
- International Association of Fire and Rescue Services poskytl finanční příspěvek ve výši 351.535,20 Kč na realizaci 14. mezinárodní soutěže CTIF 2009, který byl použit na úhradu nákladů spojených s pořádáním této soutěže;
- z celkového příspěvku Moravskoslezského kraje ve výši 9.830.000,- Kč byly hrazeny běžné provozní výdaje spojené s činností HS Nošovice ve výši 3.850.000,- Kč a kapitálové výdaje ve výši 5.980.000,- Kč, a to: (na rekonstrukci CAS 4.379.914,- Kč, na pořízení pračky a sušičky 341.000,- Kč, na pořízení elektrocentrály 88.298,- Kč, na kompresor 1.049.580,- Kč, na pořízení podlahového automatu v hodnotě 71.400,- Kč, sněhové frézy v hodnotě 49.808,- Kč).

Příloha č. 5 Stanice HZS MSK

Územní odbor Ostrava

- Stanice č. 1 - Ostrava - Zábřeh
- Stanice č. 2 - Ostrava - Fifejdy
- Stanice č. 3 - Ostrava - Poruba
- Stanice č. 4 - Ostrava - Hrabůvka
- Stanice č. 5 - Slezská Ostrava
- Stanice č. 6 - Ostrava - Přívoz

Územní odbor Bruntál

- Stanice č. 1 - Bruntál
- Stanice č. 2 - Krnov
- Stanice č. 3 - Rýmařov

Územní odbor Frýdek - Místek

- Stanice č. 1 - Frýdek - Místek
- Stanice č. 2 - Třinec
- Stanice č. 3 - Nošovice

Územní odbor Karviná

- Stanice č. 1 - Karviná
- Stanice č. 2 - Havířov
- Stanice č. 3 - Český Těšín
- Stanice č. 4 - Orlová
- Stanice č. 5 - Bohumín

Územní odbor Nový Jičín

- Stanice č. 1 - Nový Jičín
- Stanice č. 2 - Bílovec

Územní odbor Opava

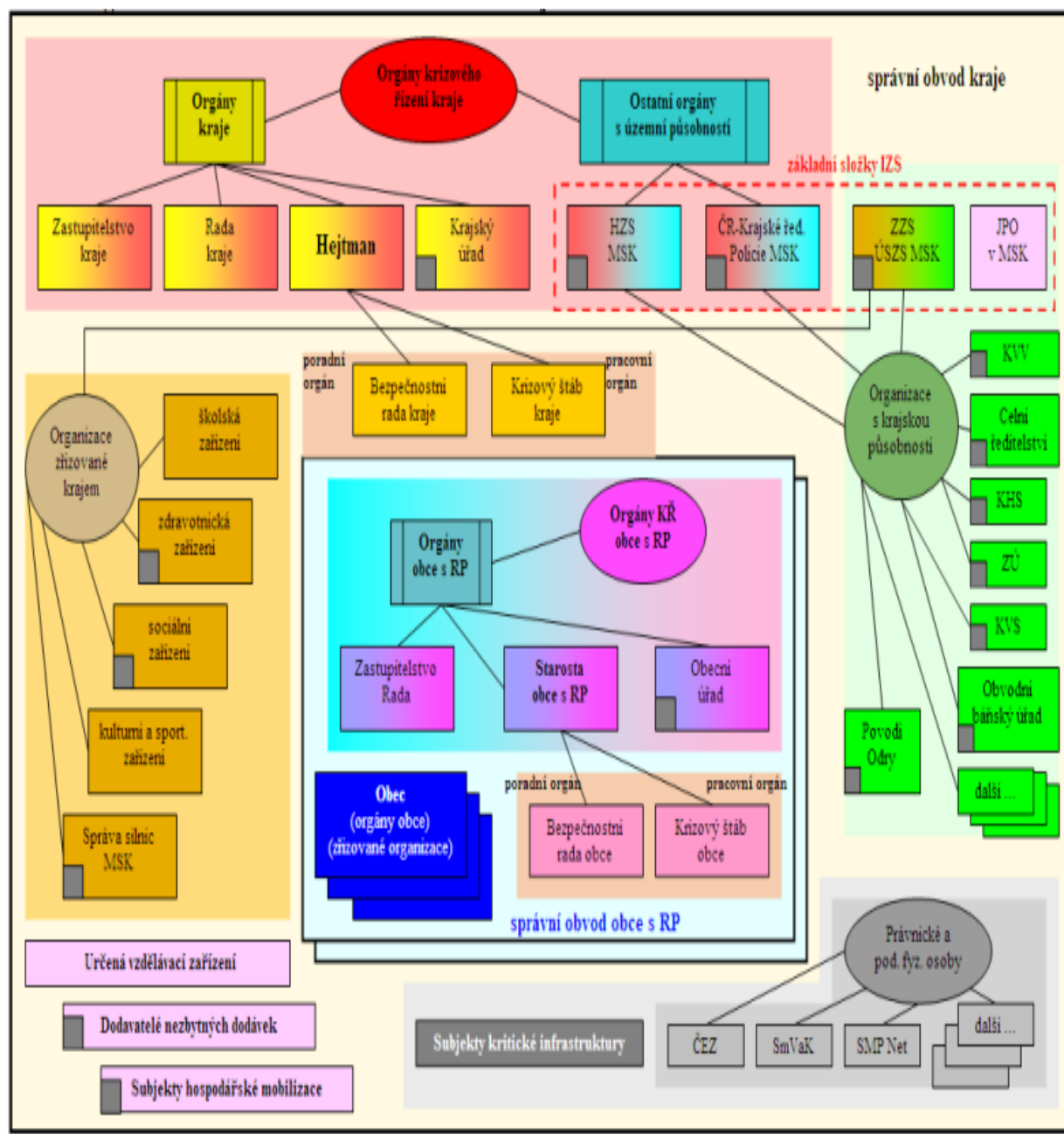
- Stanice č. 1 - Opava
- Stanice č. 2 - Vítkov
- Stanice č. 3 - Hlučín

Příloha č. 6 Znak HZS ČR

Zdroj: <http://www.on-duty.estranky.cz/fotoalbum/znaky/hasici-cr/hzs-cr.jpg.html>

Příloha č. 7 Schéma organizace krizového řízení v MSK

Zdroj: <http://www.hzscr.cz/clanek/organizace-krizoveho-rizeni-v-kraji.aspx>